

VÄIKE-MAARJA VALLA

INFOLEHT

Nr 6 (173)

Juuni 2008

Hind 3 krooni

Pandivere päevad - teekond läbi Varangu ja Avanduse Väike-Maarjasse

Foto: Marju Metsman

Seekordsete Pandivere päevade teekond kulges läbi Varangu ja Avanduse külade Väike-Maarjasse. Kodukandipäevade traditsioonilised külakonverentsid toimusid paikades, mis ajalooliselt pole kuulunud Väike-Maarja kihelkonda - Varangul ja Avandusel.

Varangu (algselt Koeru kihelkond) konverentsile tulijaid võttis vastu härra Per Martin Tvengsberg oma mõisaesisel. Külma ilma trotsides andsid kontserdi vaprad Kiltsi lauljad-tantsijad memmed, paiga ajaloolise ülevaate esitas Ene Ruubel Väike-Maarja muuseumist, mille järel oli võimalus tutvuda mõisaga ja heita pilk edenevatele restaureerimistöödele. Ühises vestlusingis vaagiti külaelu puudutavaid küsimusi. Tõdeti, et metssead on küll söönud, aga inimesed külast läinud ja ilma autoga hea naabri olemasoluta ei pääseks poodi leiva järelegi.

Avanduse (Simuna kihelkond) külakonverents leidis aset Lälle pere maadel Allika talus, kus asub tegelikult Katku allikas. Külavanem Reet Maadla ja Ene Ruubel rääkisid paiga ajaloost ja tänapäevast. Koos vallajuhtidega ja PAIKi esindajaga arutati küla arenguvõimaluste üle. Sven Kesler tõi esile külainimeste ühtehoidmise tähtsuse külaelu säilimise ja arengu seisukohast. Pärast konverentsi-osa lõppu oli võimalus nautida Väike-Maarja B-segarahvatantsurühma kava.

Pandivere päeva algus 7. juunil kulges nagu ikka rongkäiguga Tamsalu maanteelt mööda Pikka tänavat Jakob Liiva parki. Seekordne moto oli seotud kooliharidusega. Päeva sisustasid traditsioonilised ettevõtmised - isetegevuslaste kontsert, asfaldijoonistusvõistlus, muusikakooli õpilaste kontsert seltimaja jalutussaal, spordivõistlused, vallavalitsuse ja -volikogu kohtumine rahvaga. Näiteringide etteastete asemel võisid huvilised osa saada muusikalist gümnaasiumi algklasside õpilaste esituses. Meelelahutust pakkusid peoplatsi atraktsioonid, mitmed õnneloosid ja laat. Seoses sügisese Väike-Maarja gümnaasiumi 135. aastapäevaga oli väljas ka vilistlaskogu infolaud ja fotonäitus.

Marju Metsman

Üheteistkümnendad Eesti esivõistlused naisekandmises

Tänavused Eesti esivõistlused naisekandmises läksid igati korda - ilm oli ilus, võistlejaid palju ja publikutki päris rohkesti.

Osales neli võistkonda. Võitjaks tuli Tallinna võistkond Sõbrad (Mauri Zahkna, Marek Zahkna, Renno Rimmel ja Merlin Linnusaar), kes on võitnud ka mitmel eelmisel aastal ning on edukalt esinenud naisekandmise MMilgi. Meie valla võistkond koosseisus Hans Kruusamägi, Raul Veia, Vladimir Tšurkin ja Siret Kotka jäi seekord neljandale kohale.

Vabastiilis tulid teistkordselt võitjaks eelmise aasta maailmameistrid Madis Uusorg, Inga Klauson, kes ainsana läbisid distantsi alla ühe minuti – 0.58,3. Võistles 17 paari ning konkurents oli üsna tihe. II kohale tuli Soome paar Taisto Miettinen, Kristiina Haapanen, kolmandale Alar Voogla, Kristi Viltrop Tallinnast. Meie vallast oli väljas kaks paari. Tivo Võhmar, Kerli Tsvetkov tulid 11. ning Raul Veia, Gaide Ilves 14. kohale.

Sprindis (60 m) startis 14 paari. Siin võidutsesid Alar Voogla, Kristi Viltrop, teiseks tulid Mauri Zahkna, Merlin Linnusaar ja kolmandaks Taisto Miettinen, Kristiina Haapanen. Meie valla esindajad Tivo Võhmar, Kerli Tsvetkov läbisid distantsi üsna nobedasti ja tulid siingi 11. kohale.

Maratonis startis seitse paari, läbiti viis ringi. Ligi 1,3 kilomeetrisel võistlusrajalt saabus esimesena finišisse Tartu paar Priit Ailt, Karina Kongi. Teiseks tulid Alar Voogla, Kristi Viltrop ja kolmandaks Kadrina/Palmse paar Priit Randman, Anna-Liisa Kuslap. Meie valda esindasid sellel distantsil Hans Kruusamägi ja Siret Kotka, pidades vapralt vastu üsna vaevarikkale teekonnale. Eesti visamatele naisekandjatele pakkus maratonirajal tõhusat konkurentsi Soome paar Joni Juntunen, Anne Eskelinen.

Alar Voogla ja Kristi Viltrop olid ainukesed, kes tegid päris edukalt kaasa kõigil neljal võistlusavas olnud alal. Kohal olid ka Viljandist pärit Janno ja Anu Sild, kes on naisekandmisvõistlustel osalenud algusest peale, seega võistlesid nad tänavu juba üheteistkümnendat korda. Kümnendat korda juhtis naisekandmisvõistlust Lembitu Kuuse.

Publikuvõistluseks oli seekord kummipaadiralli. Päris pinevas heitluses osutus osavaimaks Rainer Leemets, kellel kulus võistlusmaa läbimiseks 28 sekundit.

Võistlusel viibis külalisena mitu naisekandmise MM-võistluste korraldustoimkonna liiget: üks peakorraldajaid Eero Pitkänen, Anna Huttunen ning Joni Juntunen, kes ka ise maratonirajal üles astus. Vabastiili, võistkonnavõistluse ja maratonidantsi võitjad esindavad Eestit juulikuu alguses Soomes Sonkajärvil naisekandmise MM-võistlustel.

Palju tänu inimestele, kes naisekandmisevõistluse õnnestumisele kaasa aitasid: sponsoritele, korraldustoimkonna liikmetele ja kõigile-kõigile abilis-tele! Loodame sellele lustlikule üritusele ka edaspidi ladusat käekäiku!

Ilve Tobreluts

Foto: Marju Metsman

Väike-Maarja B-segarahvatantsurühma kontsert Avanduse külakonverentsil

Foto: Ekke Vöhandu

Valla koolide lõpuaktused:

- 18. juunil kell 18.00 Kiltsi põhikooli lõpuaktus Kiltsi koolimajas
- 19. juunil kell 18.00 Simuna põhikooli lõpuaktus Simuna rahvamajas
- 20. juunil kell 12.00 Väike-Maarja gümnaasiumi 9. klasside lõpuaktus Väike-Maarja rahvamajas
- 20. juunil kell 15.00 Väike-Maarja õppekeskuse 31., 32., 34. ja 35. õppegruppide lõpuaktus Väike-Maarja rahvamajas
- 20. juunil kell 18.00 Väike-Maarja gümnaasiumi 12. klasside lõpuaktus Väike-Maarja rahvamajas

Eelmises lehenumbris avaldatud õpilaste aineolümpiaadide, konkursside ja viktoriinide tulemuses oli puudujääke. Juulikuul lehenumbri hariduskülgedel on pikemad kokkuvõtted nii Kiltsi, Simuna kui Väike-Maarja õpilaste tegemistest ja saavutustest.

Vallavolikogus. Vallavalitsuses

Juhtkiri

Koostöö olulisus

Juunikuu on õppeaasta kokkuvõtete tegemise aeg. Mööda on saamas Väike-Maarja gümnaasiumi ja õppekeskuse esimene õppeaasta ühise juhtimise all, mille tunnussõnaks on kahtlemata olnud koostöö. Koolide mudel, mille rakendumist ühelt poolt karde-tud ja teisalt tervitatud on, töötab ja vabariigis vaa-datakse ning oodatakse huviga, kuidas sinne kooli-korraldus õnnestub.

Mitmed õpilaste, õpetajate ja lapsevanemate müüti-lised ja müstilised hirmud on saanud ajalooks. Koo-lid kannavad ikka oma nimesid - gümnaasium on ikka gümnaasium ja õppekeskus ning sõnapaar in-tegreeritud kool ei tungi enam loosungina unedesse. Hirm gümnaasiumi taseme languse ees on asjatu, sest selge ja konkreetse sihi olemasolul on koostööd tehes võimalus saavutada suurepäraseid tulemusi. Sel aastal lõpetab kaks noort gümnaasiumi hõbeme-daliga.

Alanud on Kiltsi mõisakooli rekonstrueerimine, mille puhul arhitekt Nele Rohtlagi rõhutab erinevate osapoolte koostöövajadust ja ainuvõimalikkust sel-leks, et pikaleveninud tööd mõisas kord ometi lõpule viia.

Mõned vallaelanikud on juhtinud mu tähelepanu tõigale, et Väike-Maarja vallas domineerib sport.

Läinud nädalavahetuse valguses võin julgelt kinnita-da et spordi kõrval annab tugevat tooni ka puhkpilli-muusika. Kolme orkestri ühiskontsert, kolme oma-vahel koostööd tegeva sõbra ühiskontsert oli suure-pärane ja väarikas ka 14. juuni leinapäevale. Küll aga võiksim e tuleviku tarbeks mõelda, kas näiterin-gide lustimängud sobivad selle päeva meeleoluga. “Kelle kübar see on?” oleks olnud suurepärane mee-lelahutus nädal tagasi toimunud Pandivere päeval ja ilmestanud kodukandi ettevõtmist.

10. mail toimunud Väike-Maarja naisseltsi konve-rentsi üks ettekandja Reet Valing kõneles postmo-dernistliku maailma kriisidest. Tema ettekandest jäi meelde mõte, et kui ühiskonnas kaovad muu hulgas eetilised tõekspidamised, siis liigub ühiskond sinna-maani, kus inimestel puudub üldse ühisosa, ühine eetiline osa.

Koostöö alus on just needsamad eetilised ja moraal-sed tõekspidamised. Ja kui me neid ei tunnista, pole me enam võimalisedki teisi aktsepteerima, nendega arvestama. Nii võime jõuda eneselegi märkamatult, enesele tunnistamata seisu, kus enesehinnang on kõrge, aga eneseväärikus madal. Need on inimese hukuni viivad kontrastid.

Võidupüha tähistamise eel võime mõelda, kuidas on lood meie, väikemaarjalaste eneseväärikusega, aus-tusega enese ja kaasinimeste tegemistesse.

Väärikuse ja väärtuste ümber arutlesime kord ka südamliku ja mõtleva mehe - Vello Jürnaga, kes aasta tagasi siit ajast igavikku kutsuti. Arutlesime tunnustamise ja inimeste väärtustamise teemal. Ja mõtlesime, kuidas on sellega lood siin, Väike-Maarja mail.

Head inimesed, siiras tunnustamine on koostöö alus. Hea märkamine ja sellest rääkimine on paremate südamete ja südametunnistuse ehitamise lugu. Mis südamest on tulnud, läheb südamesse. Märka head, tunne see ära ja aseta see oma elu aluseks.

Sooje suvepäevi ja häid mõtteid soovides,

Marju Metsman
vallalehe toimetaja

23. aprill 2008 vallavolikogus
Vallavanem Olev Liblikmann vastas volikogu liikme Sven Kesleri arupärimisele, mille si-suks oli küsimus vallavolikogu ja –valitsuse usalduse kaotus Jaan Nummert**i suhtes 1990ndate keskel ja küsimus, kas Jaan Nummert on vääriks olema OÜ Pandivere Vesi juhatuse liige.**

Vallavanem vastab, et vallavolikogu- ja valitsus ei ole teinud otsust, milles oleks ME (munitsipaalettevõte) Tehno tegevdirektor tun-nistatud eeltoodud organite usalduse kaotanuks, samuti ei ole korraldatud Jaan Nummerti suhtes distsiplinaarmenetlust tema vabastamiseks TLS § 86 p 7 (töölepingu lõpetamine töötaja suhtes usalduse kaotamisel) alusel.

ME Tehno kujundati vallavolikogu otsusega alates 01.09.1995. a ümber valla asutuseks. Mi-nule teadaolevalt ei olnud ühegi töötaja töösuhte lõpetamise aluseks usalduse kaotus.

Ühepereelamu Ants 5 (asukoht Loksa küla) maksumusega 53899 krooni müüdi Jaan Nummertile ME Tehno juhatuse 06.10.1992. a otsuse alusel. Koheselt tasus ostja 10% elamu maksumusest, ülejäänud summa tuli tasuda vas-tavalt laenulepingule aastamaksetena 25. no-vembriks 2012.a. Jaan Nummert tasus kõik le-pingujärgsed maksed 1997. aastal. Ühepere-elamu Ants 5 võõrandati Jaan Nummerti poolt 04.07.1996.a.

OÜ Virumaa Veepumbakeskus tegevusaladeks on äriregistri B-osa registrikaardi kohaselt sani-taartehnilised tööd, insenervõrkude ehitus, vee-pumpade ja pumbajaamade paigaldus, jae- ja hulgikaubandus, kaevude pesemine ja puur-kaevude likvideerimine. OÜ Pandivere Vesi tegevusaladeks on veevarustuse- ja kanalisat-siooniteenuse osutamine, vee- ja kanalisat-sioonisüsteemide haldamine ja valdamine, vee-varustuse ja kanalisatsiooni-ga seotud projektides osalemine, energiavõsa kasvatamine, soojus-energia tootmine, edastamine ja müük, kinnisva-ra haldamine ja valdamine. Osauhingute tege-vusalade erinevust arvestades ei esine huvide konflikti Jaan Nummerti kuulumises OÜ Pandi-vere Vesi juhatusse.

Puudub põhjus kahelda selles, kas Jaan Nummert on väarikas olema OÜ Pandivere Vesi juhatuse liige. Jaan Nummert on täitnud OÜ Pandivere Vesi juhatuse liikme kohustusi nõue-tekohaselt.

Sven Kesler : ma ei pidanud silmas, et Jaan Nummert oleks kaotanud usalduse töölepingu mõistes, vaid vallavalitsus oli münule teadaole-valt sunnitud kasutama tõkendeid, et takistada varade ümberkantimist tema juhitavast ettevõt-test.

Sven Kesleri küsimus Helve Pugonenile: kas Sa kinnitad mu sõnu, et toimus ettevõtte juhi sisuli-ne kõrvaldamine ettevõtte juhtimisest?

Helve Pugonen: see oli meie ühine kokkulepe, et temalt võtta allkirja õigus. Jah, see vastab tõele. Sven Kesler: kui Jaan Nummertil oli sõlmitud laenuleping tema poolt juhitava laenu teeninda-miseks, kas see leping on vallavalitsusele kätte-saadav?

Helve Pugonen: jah.

Otsustati moodustada Georg Lurichi mäles-tuse jäädvustamiseks Eesti Rahvuskultuuri Fondi juures Georg Lurichi nimeline allfond algkapitaliga 100 000 krooni; algatada korjan-dus Georg Lurichi mälestussamba püstita-miseks Väike-Maarja keskväljaku piirkonda. Vallavalitsusel avada eraldi arveldusarve mä-lestussamba toetussummade kogumiseks; val-lalitsusel valmistada ette järgmiseks valla-volikogu istungiks Eesti Rahvuskultuuri Fondi juures Georg Lurichi nimelise allfondi ees-märgid ja korjanduse tegevuskava.

Sven Kesleri küsimus Olev Liblikmannile: kuidas on vallavalitsus korraldanud allfondi loomise ja rahakogumise?

Olev Liblikmann: oleme seda arutanud ja otsinud vahendeid. Plaanis on rahvuskultuuri fondiga ühendust võtta, kunstnike ja arhitektide poole pöörduda samba ideekavandi jaoks. Kavas kokku kutsuda viie liikmeline töögrupp. Esimene 100 000 krooni lähebki kuulutamise ja ideeka-vandi auhindade jaoks.

Sven Kesler väljendas oma seisukohta, et ta ei pea õigeks, et volikogu võtab vastu otsuse allfon-di moodustamise kohta, aga samal ajal allfondi eesmärgid töötab välja viieliikmeline töögrupp. Volikogu peaks need eesmärgid oma otsusega

kinnitama.

Voldemar Aksel: kui suur võib olla kuju maksu-mus?

Olev Liblikmann: alla 1,5 miljoni krooni ilmselt kuju maksumus ei jää.

Sven Kesler: kes on need inimesed kes hakkavad konkreetselt nende tegevuste elluviimise eest vastutama?

Olev Liblikmann: põhivastutaja on Ilve Tobreluts.

Indrek Kesküla tegi ettepaneku lisada otsuse eelnõusse, et vallavalitsusel valmistada ette järg-miseks vallavolikogu istungiks Eesti Rahvuskul-tuuri Fondi juures Georg Lurichi nimelise allfon-di eesmärgid ja korjanduse tegevuskava.

Võeti vastu 2008. a II lisaeelarve tulude plaan summas 8 295 525 krooni, kulude plaan samas summas

Lisaeelarve on seotud 2006 aastal Norra ja EMP finantsmehhanismidele üksikprojektide taotlus-vooru eelisvaldkonnas „Kultuuripärand“ esitatud projekti „Kiltsi mõisakooli rekonstrueerimine“ heakskiitmisega doonorite poolt 28.11.2007.

Sama projekti kaasfinantseerimise kinnituse on andnud Väike-Maarja Vallavolikogu oma otsuse-ga 29. augustist 2006 summas 3 200 000 krooni. Käesoleva aasta veebruaris on projektipõhiselt koostatud ja elluviimislepingu osaks olev ellu-viimisplaan esitatud Norra ja EMP finants-mehhanismidele, läbi on viidud ehitustööde teos-tamiseks vajalik riigihange. Nii elluviimislepingu kui ka ehitustööde lepingu sõlmimiseks on vaja-lik vastavate tulude ja kulude kajastamine eelar-ves.

Tulude poolel on arvesse võetud projektipõhiselt elluviimisplaanis kavandatud toetussumma ning omafinantseeringu katteks täiendav tulumaksu laekumine summas 1 000 000 krooni

See tähendab aasta oodatava tulumaksu laekumi-se kasvu 1,22 korda võrreldes eelmise perioodi-ga. Eelduse selleks annab senine tulumaksu lae-kumine 2008. aastal. Esimese kvartali laekumine kasvas võrreldes eelneva aastaga 1,24 korda. Samamoodi on kulude pool kajastatud elluviimis-plaanis esitatud projekti kohaselt, mille tööde-graafik nägi ette tööde alustamist maikuu-s. Arvestades elluviimislepingu sõlmimise, aga samuti ehitustööde lepingu sõlmimise hilinemist planeeritud ajagraafikuga võrreldes, pole välistatud tegelike vajalike kulutuste vähenemine käesole-val eelarveaastal. Summade täpsustumisel esitab vallavalitsus täiendava eelnõu tulude-kulude korrigeerimiseks eelarves.

Täiendavalt on eelarvesse lisatud laekunud siht-otstarbelised summad ning kajastatud muuda-tused seoses täiendava ametniku koha moodus-tamisega, mis vähendab liikmemaksu summat MTÜle Roheline PAIK. Õppesõiduauto liisingu-intresside selgumisega märtsi lõpus sõlmitud lepingus on seotud õppekeskuse kulude eelarve vähendamine intressikulude võrra ning suuren-datud intressikulusid tegevusalal Valitsussektori võla teenindamine.

Indrek Kesküla: just võtsime vastu allfondi moo-dustamise otsuse, miks ei ole sellele katet lisaeel-arves?

Mati Kanarik: katte summale saab leida olemas-olevast eelarvest ilma eelarvet muutmata.

Indrek Kesküla: milline oli haridus- kultuuriko-misjoni ettepanek eelarve muutmiseks?

Jüri Aavik selgitas haridus- kultuurikomisjoni ettepanekut: tuleks finantseerida naisekandmise võistluse eelarvest.

Helve Pugonen selgitas olukorda, et Lurichi fondi jaoks vajaminevast summast pool (50 000 kroo-ni) oli võimalik võtta avaliku teabe- ja spordiosa-konna eelarvest ja teine osa projektide eelarvest.

Sven Kesler: millistest üritustest loobus Ilve Tobreluts Lurichi fondi nimel?

Ilve Tobreluts: Pandivere päevast annab kulusid kokku hoida, sammaste hoolduse pealt, Struve postkaartide väljaandmise lükkame edasi.

Sven Kesler avaldas oma arvamust, et ei pea õigeks, et nii suur summa kulutatakse valla eelar-vest naisekandmise võistluse peale.

Vastu võeti külaliikumise toetamise kord.

Määrus sätestab Väike-Maarja valla eelarvest külaelu jätkusuutlikkuse tagamiseks ja aren-dusprojektide toetamiseks kehtestatavad nõuded, toetuste taotlemise, menetlemise ja hindamise kriteeriumid ning toetuste järelkontrolli. Toetuse liigid on tegevustoetus ja projektipõhine toetus.

Muudeti Väike-Maarja vallavalitsuse teenistu-jate koosseisu ja struktuuri.

Ettepanek oli muuta alates 01.05.2008 Väike-Maarja vallavalitsuse teenistujate koosseisu ja luua ehitus-ja planeerimisosakonnas järelevalve-inspektori ametikoht 0,25 koormusega ja palga-määraga 2750 krooni.

Muudeti jäätmemahuti tühjendussagedust vallas nii, et tiheasustusega asulates on tühjenda-miskordade arv 1 x kuus, hajaasustusega aladel kord kvartalis.

7. mai 2008 vallavolikogus
Tagati projekti “Väike-Maarja lasteaia reno-veerimine” omafinantseerimine 50% ulatuses projekti abikõlblikest kuludest summas 3 844 309 krooni ja projekti mitteabikõlblike kulude katmine Väike-Maarja valleeelarvest.

Vabariigi valitsuse poolt on välja töötatud prog-ramm mis annab võimaluse riigi poolse abiga, milleks on nelja aasta peale ette nähtud 700 mil-jonit krooni, renoveerida olemasolevaid lasteae-du või ehitada uusi, esitamise tähtaeg 09.05 2008, tellisime ka vastava taotlus eelarve firmalt Innopolis Insenerid OÜ, kokku maksumus oleks 7 688 617 krooni, omafinantseerimine peab ole-ma vähemalt 50 protsenti. Projekti elluviimise aeg on 2009 aasta.

Jaanus Kull: mis saab juhul, kui me ei saa seda raha?

Olev Liblikmann: uut sõimerühma oleks igal juhul vaja ja siis peame omavahendid üle vaata-ma, sest järgmiseks sügiseks tahame kindlasti ühe uue rühmaruumi sõimerühma jaoks avada.

Üldplaneeringust hääletati välja punkt, mis puudutab Liivaküla küla 1999. aastast mitte-tegutseva sigalakompleksi maa-ala juhtfunk-tsiooni määramist.

13. mai 2008 vallavalitsuses

* Väike-Maarja kõnniteede ja parkimisplatside valgustuse ehituse pakkumiste võitjaks kinnitati Särts OÜ kogusummas 265 477,26 krooni.

20. mai 2008 vallavalitsuses

* 2008. a hajaasustuse veeprogrammis osalemi-ne ja valla poolt garanteeritav summa- veeprog-rammis osalemise tingimusi tutvustas abivalla-vanem Kaarel Moisa.

27. mai 2008 vallavalitsuses

* Kinnitati Väike-Maarja valla raamatukogu nõukogu koosseisus: Juta Haasma, Tuuli Saksa, Jaana Puksa, Liina Väizanen ja Aule Rebane.
* Kiltsi Põhikooli hoone renoveerimistöödeks väljastati ehitusluba.
* Väljastati kasutusluba Väike-Maarja rahvama-ja küttesüsteemi renoveerimiseks.

3. juuni 2008 vallavalitsuses

* kooskõlastada Vao Soojatarbijate Ühistu poolt hallatavas soojusvarustuse teeninduspiirkonnas müüdava soojuse piirhinnaks 850,00 krooni (ilma käibemaksuta) ühe megavatt-tunni eest;
* **Kehtestati Vao Soojatarbijate Ühistu** poolt hallatavas piirkonnas ühisveevärgi ja kanalisat-siooni teeninduspiirkonnas **vee- ja kanalisat-siooni hinnad:** elanikele vee 1 m³ hinnaks 12 krooni ja kanalisatsiooni 1 m³ hinnaks 18 krooni (koos käibemaksuga); asutustele vee 1 m³ hin-naks 16 krooni ja kanalisatsiooni 1 m³ hinnaks 24,00 krooni (koos käibemaksuga).
* **Ebavere Tervisespordikeskuse parkla ja sissesõidutee** ehitamiseks väljastati ehitusluba.

10. juuni 2008 vallavalitsuses

* Kehtestati Väike-Maarja valla munitsipaalkoo-li direktori vaba ametikoha täitmiseks korralda-tava konkursi läbiviimise kord.
* Nõustuti liikluskiiiruse piiramisega 30 km/h Vesioru-Pandivere teel.
* Väike-Maarja vallamaja fassaadi reno-veerimiseks esitati kolm pakkumist, milledest edukaks tunnistati AS Katri pakkumine summas 430 121,80 krooni.

Väike-Maarja Valla Infolehe väljaandja:

Väike-Maarja Vallavalitsus
Pikk 7, 46 202 Väike-Maarja
http://www.v-maarja.ee

Toimetaja:

Marju Metsman
tel 329 5758, 526 3831
marju@v-maarja.ee

Kaastööd, teated saata hiljemalt iga kuu 5. kuupäevaks.
Toimetus võib tekste lühendada.

Trükitud:

AS Trükikoda TRÜKIS
Pargi 27F, 41 537 Jõhvi
Ilmub kord kuus
Tiraaž 1200 eksemplari

Väike-Maarja valla ehitusnõunik on Ülo Rudissaar

Olen sündinud 10. detsembril 1955. a Esna külas Järvamaal. Kooliteed alustasin Esna algkoolis ja jätkasin Vodja 8klassilises koolis, mille lõpetasin 1972. aastal. Edasi viis tee Tallinna Ehitus- ja Mehhaanika Tehnikumi, mille lõpetasin 1976. aastal. Asusin tööle Jõgeva rajooni Sadala kolhoosi. Mais 1976 kutsuti mind sõjaväkke. Teenisin Musta mere sõjalaevastikus lennuki tehnik-mehhaanikuna kuni 1978. aasta maini. Edasi töötasin tollases Alliku sovhoosis töödejuhatajana ja alates 1985. aastast ehitusala peainsenerina kuni 1992. aastani. Edasi töötasin lühikest aega ASis Vint, Roosna–Alliku põhikoolis majandusjuhatajana.1994-1998 ME Tare ja ME Soojus

juhatajana. 1998-2000 Asi Saniotek töödejuhatajana. 2000-2006 R.A.Metallitööd OÜ töödejuhatajana. 2007 Hausers Grupis objektijuhina ja Agenor OÜ projektijuhina. Alates 2008. aasta 11. märtsist Väike-Maarja valla ehitusnõunikuna. Olen tegelenud motospordiga ja malemänguga. Males olen saavutanud tollases Paide rajoonis koolinoorte meistrivõistlustel 3. koha ja meeste hulgas 5. koha. Olen osutunud kahel korral valituks Roosna-Alliku vallavolikokku. Ei ole kuulunud kommunistlikusse parteisse ega kuulu ka praegu ühegi partei ridadesse.

Vallas on töö järelvalve inspektor

Olen Pandivere piirkonna järelvalve inspektor Liina Lepp. Tööpöld on lai - tegutsen korraga nii Laekvere, Väike-Maarja, Tamsalu kui Rakke vallas. Väike-Maarjas olen kolmapäeviti ja minu vastuvõtuaeg on kell 9.00 – 12.00. Oma murede ja kaebustega võite minu poole pöörduda.

Kuna olen pärit Laekvere vallast, on sinne ümbruskond mulle juba tuttav. Olen lõpetanud Räpina Aianduskooli keskkonnakaitse erialal ning hetkel omandan kõrgharidust samal erialal Tartu Ülikooli Türi Kolledžis.

Järelevalveinspektorina on mul õigus ja tahe teha meie ümbrust veidi kenamaks. Jälgin kõike, mis on Väike-Maarja valla heakorraeskirjas nõutud

ja ka keelatud. Erilise tähelepanu all on vanad lagunenud ja räämas majad, üldine heakord (muru niitmine, hekkide pügamine jne), ebaseaduslikud prügihunnikud jms.

Kallid kodanikud! Vaadake heaperemeheliku pilguga üle oma valdused, kinnistud ning tutvuge Väike-Maarja heakorraeskirjaga. Heakorranõuete rikkumise eest on Väike-Maarja vallavalitsusel õigus kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 66² kohaselt karistada füüsilist isikut rahaträhviga kuni 100 trahviühikut ehk 6 000 krooni ja sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, karistatakse rahaträhviga kuni 20 000 krooni.

Liina Lepp
53 408 850

liina.lepp@pandivere.eu

Väike-Maarja hoolekande- ja tervisekeskuse elektrisüsteem läbis põhjaliku noorenduskuuri

Väike-Maarja hoolekande- ja tervisekeskuse elektrisüsteemi uuenduse põhiprojekti koostanud Viru Elektrik ASi, elektritööd teostanud OÜ Hektali ja seinte ning lagede viimistluse teinud AS Pandivere Ehituse koostöö elektrisüsteemi renoveerimisel on lõppjärgus. Väike-Maarja valla ja Hasartmängumaksust regionaalsete investeeringutoetuste andmise programmi rahastatud projekti maksumuseks oli 1 milj 31 959 krooni, millest Hasartmängumaksu nõukogu toetas 500 000 krooniga. Erinevate meditsiiniteenuste pakkujana ka ümberkaudsete valdade elanikele äärmiselt olulisse hoolekande- ja tervisekeskusesse on viimase kolme aasta jooksul investeeritud 1,9 miljonit krooni, millest suurima osa võttis kaasaegse ventilatsioonisüsteemi ehitamine. Juba 2003. aastal amortiseerunuks tunnistatud elektrisüsteemi ümbervahetamise käigus renoveeriti hoone keldris asetsev transiitkilp, samuti jaotuskused. Välja vahetati kõik kaablid, harukarbid, pistikupesad, lülitid, jms. Ruumidesse paigaldati uued valgustid, samuti turvalagustussüsteem. Pärast siseinstallatsioonitööd teeb akrediteeritud labor vajalikud elektrimõõtmised. Kontrollitakse ka elektripaigaldise kasutuselevõttu ja veendutakse, et see vastab elektriohutusseaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuetele ning väljastatakse sellekohane tunnistus. Viimistluse käigus krohvatakse, pahteldatakse ja värvitakse esimese ja teise korruse trepikodade, keldri lagede ning seinte kaablikanalid.

Hoolekande – ja tervisekeskuse ülemõe sõnutsi on tööd kulgenud mõistvuse egiidi all. „Mis viga oleks ehitajatel teha tööd tühjas majas, meil on inimesed sees. Elanikud on samuti mõistvalt suhtunud,“ tunnustas Asta Peri renoveerijaid, kes enda järelt ka koristasid. Hoolekodu elanike arvates on aga kindel tunne elada, kui elektrisüsteem on korras. Väike-Maarja hoolekande- ja tervisekeskuses on ööpäevasel hooldusel 45 inimest. Pakutakse tege-lusteraapiat ja liikumisravi. Lisaks on vanuritel, puuetega või sotsiaalselt abitudel isikutel võimalus kasutada pesurume, pesupesemis-, toitlustamis- ja varjupaigateenuseid ning saada riideabi. Koduteenuseid kasutab keskmiselt seitse inimest päevas. Samas majas töötab kolm perearsti: Mall Lepiksoo, Tiina Vilimaa ja Tiia Liivalaid; naistearst Liivi Mitt, kaks hambaarsti (Hambaravi Riina Laanemägi OÜ), Vaike Palmiste Väike-Maarja apteek, Rakvere Haigla AS Väike-Maarja kiirabi ja massöör Kaja Kruup.

Hajaasustuse veeprogrammi infopäev

30. juunil kell 16 toimub Väike-Maarja rahvamajas hajaasustuse veeprogrammi infokoosolek, kus tutvustatakse programmi vahendite taotlemise korda. Huvitatutel palume osaleda!

Programm tuleneb otseselt Vabariigi Valitsuse 2007 - 2011 aasta tegevusprogrammist, mille peatüki 8 „Maaelu, regionaal- ja infrastruktuuri arendamise poliitika“ punkt 8.5 sätestab valitsusliidu tegevuse järgmised põhimõtted: valitsusliit rakendab külainfrastruktuuri (kaevud, hüdrorajatised jms) rajamise toetamise programmi riigipoolse finantseerimisega 100 miljoni krooni ulatuses aastas põhimõttel, et riik rahastab iga projekti maksumusest kuni kolmandiku (külainfrastruktuuri programm hõlmab ka elektriühendusega elamute elektrivõrguga ühendamiseks liitumistasude maksmise toetamist).

Lisaks riigile finantseerivad programmi elluviimist kohalikud omavalitsused ja iga kohaliku omavalitsuse üksus (edaspidi kohalik omavalitsus) saab programmi osaleda vaid juhul, kui panustab rahaliselt vähemalt samas mahus, kui seda teeb riik. Sealjuures on kohalikul omavalitsusel õigus suu-rendada omaosalust programmi rahastamisel, juhul kui ta peab vajalikuks tõsta programmi mahtu oma territooriumil.

Hajaasustuse veeprogrammi programmdokument on suunanud kõikide Eesti maakondade valdadele. Abikõlblikud on tegevused, mis tehakse hajaasustusega piirkondades. Abikõlblikuks hajaasustuse piirkondadeks ei loeta:

- linnad, vallasised linnad ja alevid;

Muutunud on jäätmejaama lahtiolekuajad

Väike-Maarja jäätmejaama lahtioleku ajad on alates 26.06.2008.a: neljapäev ja reede kell 13.00-19.00 laupäev ja pühapäev kell 10.00-17.00

“Kauni kodu” konkursi hindamiskomisjon on vallas ringsõidul juuli teisel poolel!

Väike-Maarja noortekeskus remondi tõttu ajutiselt suletud

Seoses töö- ja puhkelaagriga (9. juuni - 11. juuli) ja remondiga on Väike-Maarja noortekeskus ajutiselt suletud.

Väike-Maarja muusika-kooli õppetasu tõuseb

Väike-Maarja muusikakooli õppetasu tõuseb põhiosakonnas õppijatele seniselt 250 kroonilt kuus 300 kroonile, üldosakonna õppuritel seniselt 200 kroonilt 250 kroonile. Õppemaks ümberkaudsete valdade lastele on 400 krooni kuus Laekvere valla, 300 krooni Rakke valla ja 900 krooni Tamsalu valla õppuritele. Teiste valdade laste õppetasu sõltub nende koduvaldade toetusest.

OÜ Pandivere Vesi viimaste aastate tehtud töödest ja uutest ettevõtmistest

Jätakuks maikuus ilmunud artiklile valgustan viimaste aastate jooksul tehtud ja annan infot edaspidistest ettevõtmistest. Suuremad tööd viimastel aastatel: 1. Kaarma tootmistsooni veetrass kogupikkusega 550 m, mis eelkõige parandab ettevõtete varustamist veega. 2. Müüriku veetrass kogupikkusega 426 m, millega paraneb elanikkonna veetarbimine. 3. Säde tn kanalisatsioonitrass pikkusega 35 m. 4. Simuna aleviku saun ühendati ühiskanalisatsioonitrassiga. 5. Pika tn veetrassi rekonstrueerimine 6. Väike-Maarja aleviku reovee biopuhasti soojustamine. Üheaegselt suuremate töödega on toimunud ka igapäevane hooldus ja trasside avariiremont. Koostöös vallavalitsusega on käesoleva aasta põhirõhk suunatud esitatud projektide kaasrahastamisele. Keskkonnainvesteeringute Keskusele (KIK) on esitatud projektid: 1. Simuna aleviku joogivee kvaliteedi parandamine. Projekti maksumuseks on ~ 900 000 kroo-

ni 2. Väike- Maarja aleviku sadevee kollektorile õlipüüdja paigaldamine, maksumusega ~150 000 krooni. Antud projekt saab lahenduse juba selle kuu 20. kuupäeval. Kui KIKi projektid ootavad oma otsust (eeldatavasti jaanipäevaks), siis koostamisel on tunduvalt suurema mahuga, ~40 milj krooni maksev Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi veemajandusprojekt, esitamistähtajaga 5. august 2008. Selle projekti raames rekonstrueeritakse ja ehitakse Väike- Maarja alevikus uusi vee- ja kanalisatsioonitrasse. Eelkõige suunatakse põhitööd aleviku lõunapoolsemasse, individuaalmajadega asustatud rajooni, kus puudub tsentraalne kanalisatsioon. Otsused tehakse järgmise aasta alguseks ja kui kõik meie jaoks õnnestub, siis alustatakse ehitusega 2009. aasta lõpus või 2010. alguses. Programmi teise vooru, mis avaneb 2009. aastal, plaanime esitada veemajandusprojekti, kuhu kuuluvad Triigi ja Simuna aleviku vee- ning kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimine ja ehitamine.

Tänavu oleme suutnud rekonstrueerida Välja tn 100 m amortiseerunud veetrassi, mis läbis kolme kinnistut ja oli ehitatud malmitorudest.

Koostöö klientidega

Ei saa mainimata jätta eelmises lehes alustatud lepingute sõlmimist kortermajadega. Kui enamus elanikkonnast suhtub antud küsimusse tõsiselt ja on lepingud sõlminud tähtaegselt, leidub kahjuks ka neid, kes ei suuda kuidagi mõista meiepoolset seaduse järgimist. Paljud inimesed on vajanud kohapealset selgitust, mida oleme ka pakkunud ja mis on andnud positiivseid tulemusi. Küllaltki palju on tulnud kirju, mis vajavad vastamist ja kui vastus pole leidnud kohest vastukaja, ei ole see tingitud hoolimatusest ega ükskõiksusest. Omal poolt oleme alati jätnud ka kontaktandmed, et oleks võimalik ühendust võtta. Mida aga ei saa öelda igakord klientide kohta. Järjekordsed teadaanded mõningate maja trepikodadel, vee sulgemise kohta oli eesmärgiga mitte hirmutada, vaid veelkord tuletada meelde lepingute sõlmimise olulisust. OÜ Pandivere Vesi on lähtunud oma töödes ja tegemistes nii

Eesti Vabariigi ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni seadusest kui ka Väike-Maarja valla ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniga liitumise ja kasutamise eeskirjadest. OÜ Pandivere Vesi soovib kõigile klientidele tore-dat suve algust, väarikalt võidupüha tähistamist ja ilusat jaanituld.

Gennadi Filippov
OÜ Pandivere Vesi direktor

Vee– ja kanalisatsiooniga seotud küsimuste lahendamiseks saab **infot OÜ Pandivere Vesi telefonidel:** direktor 523 8101 24 tundi, operaator Väike-Maarjas 514 2610 24 tundi, operaator Simunas 555 92547 24 tundi. **Raamatupidamine** tel 326 1536, tööpäeviti 8.00-17.00, lõuna 12.00-13.00, e-post: pandiverevesi@hotmail.ee

Kiltsi kooli tulemusi ja tegemisi möödunud õppeaastal

Kiltsi koolis on hetkel 74 õpilast, kellest kümme lõpetab 9. klassi. Kuigi mitte kõik ilma kordusek-samiteta. Uuel õppeaastal alustab 1. klassis kooli-teed 5 õpilast. Tuleb märkida, et maakonna hui-hariduse tegijaks valiti Kiltsi õpetaja Merje Leemets, inimene, kes ei küsi, kas või mis ta millegi eest saab, on see tema kohustus? Käesole-val aastal esitame Aasta õpetaja 2008 konkursi kandidaadiks Mall Võhandu, inimese, kes ei vaja meie elanikele tutvustamist. Lõppude-lõpuks paistab tunneli lõpus valgus - jätkub Kiltsi mõisakooli restaureerimine. Tänan Kiltsi kooli õpilasi, lapsevanemaid, õpetajaid-töötajaid. Tänan inimesi, kes meie tegevusi ja püüdlusi on toetanud, soovin vallaelanikele kosu-tavat suvepuhkust ning kohtumisi Kiltsi mõisas käesoleval aastal, veelgi enam aga pärast seda kui hoone on tõepoolest väärt oma nime - Kiltsi loss.

Lembit Keerus

Kiltsi kooli direktor

Maakondlikud olümpiaaditulemused (1.-10. koha seas) õp Mall Võhandu juhendamisel:

Tunnustati vallakoolide õpilasi

Sel aastal kutsus Väike-Maarja vallavanem vastu-võtule õppurid, kes olid saavutanud maakonna aineolümpiaadidel 1.-3. kohad ja üleriigilistel 1.-10. kohad. Et olümpiaadiks valmistumisel on väga suur osa õpetajal-juhendajal, siis väärtustati nii nende kui ka koolijuhtide tööd.

Kohale oli kutsutud kolmteist õpilast, üheksa õpe-tajat ja kolm koolijuhti. Vastuvõtt toimus 2. juunil Väike-Maarja lasteaias, sest on ju selles õppeasu-tuses remonditud imetlemist vääriv ujumispaik. Las-teaias on ka laulumaiaid lapsi, kes rõõmustasid kuulajaid. Kui autasud, milleks õppureile ja kooli-juhtidele olid raamatud ja šokolaad ning õpetajaile preemialubadus 1000 krooni ulatuses (I koha eest) koos lilledega kätte jagatud, oli mõnus mõlgutada mõtteid, kuidas ettevõtmisest edasi minna, et püsiks nii õppija kui ka õpetaja innustus. Ollakse parema meelega nõus ka rohkem pingutama, kui seda mär-kavad teisedki. Kord alustatust on alati võimalus edasi pürgida.

Vallavalitsus on juba pikemat aega headele ja väga headele hinnetele õppinud noori premeerinud kir-jandusteosega. Tavaliselt on olnud vaja hankida umbes 260 raamatut. 9. ja 12. klassi ja õppekeskuse lõpetajagi saab kinkekaardi, et osta raamat. Kooliaasta lõpus on iga õpetajat meeles peetud lilleõiega. Suurim tähelepanu kuulub õpetajaile nende päeval oktoobrikuus.

Kes ei sooviks olla märgatud. Aga kas igäüks on nõus ka selle nimel pingutama?

Olga Mets

haridus– ja kultuuriosakonna juhataja

Kiltsi mõisas jätku-

sid filmivõtted

13. juunil jätkusid Kiltsi mõisas dokumentaalfilmi "A. J. von Krusenstern ja tema aeg" võtted. Vahe-tekste esitab Raivo Järvi. Filmi tootjaks on OÜ Maurum ja film valmib käesoleva aasta sügisel. Filmi kogueelarve on rohkem kui 300 tuhat krooni. Filmiprojekti algatas Krusensterni nim MTÜ. Filmi valmimist on seni rahaliselt toetanud Kultuuri-ministeeriumi Mõisakoolide riiklik programm, Eesti Mõisakoolide Ühendus, maakondlik kohaliku oma-algatuse programm, Väike-Maarja vallavalitsus, üksikisikutest annetajad, OÜ Maurum ja projekti algataja. Film valmistatakse eesti-, vene-, inglise- ja saksakeelsete versioonidena ning salvestatakse DVD-dele. Filmi kogupikkus on kuni 90 minutit ning salvestused on juba toimunud erinevates admi-rali elu ja tegevusega kohtades sh ka Peterburis. Filmi valmimisele aitavad vahetekstidega kaasa David Vseviiov, Jüri Kuuskemaa, Aleksei Krusenstern jpt.

Lembit Keerus

Keemia

Matis Leemets 9. klass 1. koht, osales vabariikli-kul olümpiaadil ja Sander Baiduža 9. klass 2. koht.

Bioloogia

Vassili Niroda 9. klass 1. koht; Matis Leemets 9. klass 8. koht; Erika Varik 8. klass 6. koht; Martin Kõöp 7. klass 8. koht; Hanno Peipsi 6. klass 7. koht; Kevin Hövelson 6. klass 9. koht.

Maakondlikul **ajaloo**-olümpiaadil saavutas Triinu Hiielaid 6. klassi arvestuses 9.-10. koha (õp Merje Leemets)

Ülemaalisel **bioloogia**olümpiaadil tõi Vassili Niroda koju 8. koha (õp Mall Võhandu)

Eesti Looduse viktoriinis 7. klassi arvestuses saa-vutas 6. klassi võistkond koosseisus Kevin Hövelson, Ragnar Mednikov ja Hanno Peipsi 4. koha (autasustati preemiareisiga) ning 8. klassi arvestuses 7. klassi õpilased Martin Kõöp ja Krist-jan Villo ning 8. klassi õpilane Erika Varik 6. koha (autasustati preemiareisiga). Juhendas õp Mall Võhandu.

Üks õppeaasta on jällegi otsa saanud. Siinkohal kokkuvõte sellest, mida aasta jooksul tegime. Kõik on kirjas kronoloogilises järjekorras, vaheldumisi joonistamine, kirjutamine, sport, huvitegevus.
* Osalesime keskkonnaalasel fotokonkursil „Ilus, inetu”. Tööd eksponeeriti keskkonnanefativalil Soomes Lahtis. Juhendaja õpetaja Elle Alber.
* Võtsime osa rahvusvahelisest joonistusvõistlusest „Colours of hope”. Õpilased said diplomi, kleepsu ja kaardi. Õpetaja Elle Alberile tänukiri.
* Sügisestel maakonna tuletõrjevõistlustel saavuta-sime 5.-8. koha. Juhendas Mati Kõiv.
* Kihelkonnakoolide jooksuvõistlusel osales 18 last. Paremad tulemused saavutasid Anette Kase-mets, Tanel Ojasaar, Kermo Ojaste, Kaspar Kukk, Ellen Anett Põldmaa. Treener Hillar Kasu.
* Saatsime töid Euroopa Parlamendi Infobüroo joonistusvõistlusele „Aastaajad meie Euroopa ko-dus”. Juhendajad Inna Liivak ja Eda Veskilt.
* Ekspresskataloogide ASi joonistusvõistlusel „Kelleks tahan saada?” osales 9 last Inna Liivaku ja Eda Veskilti juhendamisel. Kõik said tänukirja.
* Oktoobris käisime Struve konverentsil. Ettekan-dega esines Grete Tamm õpetaja Elle Alberi juhen-damisel.
* Võtsime osa GISi ja geograafiapäeva joonistus-võistlusest. Autasud said Kristi Metus, Greete Oja-saar, Merily Parko, Erkki Sillamaa ja Elina Proosa. Juhendaja õpetaja Elle Alber.
* Osalesime Salme Reegi mälestuseks korraldatud õhtujuttude konkursil õpetaja Krista Ustavi juhen-damisel.
* 5.-9. klass esitas uurimistööd konkursile „Minu isiklikud kogemused suhtlemisel venelastega” õpe-taja Krista Ustavi juhendamisel.
* Novembris saatsime töid Kullo Lastegalerii kor-raldatud kunstikonkursile „Inglite aeg” õpetajate Eda Veskilti ja Inna Liivaku juhendamisel.
* Lääne-Viru maapõhikoolide rahvastepallivõist-lustel Hillar Kasu juhendamisel saavutasime 5.-8. koha.
* Osalesime Simuna kihelkonnakoolide algklasside mälumängus Salla Põhikoolis.
* Simuna Kooli korraldataval 10. Kadriturniiril tütarlaste korvpallis saavutasime 2. koha.
* Simuna kihelkonnakoolide 5.-9. klasside mälu-mängus võideti 1. koht. Võistkonda kuulusid Kaar-el Niinelaid, Kert Ojasaar, Allan Läll, Grete Tamm, Siim Niinelaid.
* Kodanikupäeva viktoriinist „Eesti riik on minu üle uhke” võttis osa 6 õpilast õpetaja Maie Ojasaare juhendamisel.
* Detsembris osalesime tütarlaste korvpallivõistlus-tel Imaveres treener Hillar Kasu juhendamisel. Saavutati 3. koht.
* Detsembris käidi külas päris jõuluvanal Lapi-maal.
* Detsembris toimunud Sten Roosi muinasjutu-võistlusel osales 15 õpilast. Siim Niinelaid saavutas vabariigis esikoha, lisaks veel Eesti Lastekirjanduse Keskuse auhinna. Ellen Anett Põldmaa sai auhinna AS-ilt Fortum Elekter, Grete Tamm aga Eesti Las-tekirjanduse Keskuselt. Allan Läll sai auhinna aja-rikjalt Hea Laps. Õpilasi juhendas Krista Ustav.
* Lääne-Virumaa Nike Cup’i võistlustel korvpallis saavutasid poisid põhikoolide arvestuses 1. koha.
* Veebruaris osalesime maakonna muusikaolümpi-aadil. Grete Tamm saavutas 6. koha ja Ellen Anett Põldmaa 8. koha. Õpilasi juhendas Eve Põldmaa.
* Maakonna ajaloo-olümpiaadil sai 9. klassi õpila-ne Priit Raimla 2.-3. koha õpetaja Maie Ojasaare juhendamisel.
* Rahandusministeeriumi korraldatud kirjandivõist-lusel osales 7 õpilast õpetaja Krista Ustavi juhen-damisel. Siim Niinelaid sai peapreemia investeeri-misteemaliste kirjandite hulgas.
* Eesti Posti kirjade kirjutamise võistlusele saatis 6

Mälumängus "Roheline maakond" saavutas noore-mas vanuserühmas 6. klassi võistkond kahekümne osavõtja seas koosseisus Kevin Hövelson, Ragnar Mednikov ja Hanno Peipsi 5.-6. koha ning vane-mas vanuserühmas 9. klassi võistkond koosseisus Peeter Baiduža, Matis Leemets ja Vassili Niroda 8. koha (19 võistkonda). Juhendas õp Mall Võhan-du.

Kiltsi õpilased on osalenud veel 4.-6. klassini üle-riigilisel mängul “Tere, kevad!”, 4.-9. klassi õpila-sed võtsid Interneti teel osa metsaviktoriinist. Koolis korraldati emadepäeva laat, kooli näitering sõidab festivalile Lõuna-Eestisse.

9. klass käis Kaitseliidu õppuse “Kevadtorm” õpe-tuslikul ja selgitaval päeval. Muuhulgas saadi vas-tus ka küsimusele, mis on snaipri ja täpsuslaskuri vahe.

Kolmandat aastat käidi kooli edukate õpilastega õppekäigul. Merje Leemetsa sõnul tituleeritakse edukateks need õpilased, kellel pole poolaastas veerandite hinnetes puudulikke, kes on tubli ja

Õppeaastaring Simuna koolis

õpilast töid õpetaja Krista Ustavi juhendamisel. Tu-lemused teatatakse sügiseks.

* Maakondlikul bioloogiaolümpiaadil osales 7 õpilast õpetaja Elle Alberi juhendamisel. Allan Läll 6. klassist saavutas 10. koha, Grete Tamm 7. klas-sist 9.-10. koha, Kristjan Läll 9. klassist 6. koha. Maakondlikul geograafiaolümpiaadil osalesime kahe õpilasega. Grete Tamm 7. klassist tuli 7. koha-le ja Priit Raimla 9. klassist 9. kohale. Õpilasi ju-hendas Elle Alber.
* Märtsis osalesime ökotantsufestivalil „Üheskoos parema keskkonna poole”. Saime eripreemia kesk-konnateema omanäolise käsitluse eest. Õpilasi ju-hendas Elle Alber.
* Lääne-Virumaa koolide C vanuseklassi finaaltur-niiril tütarlaste korvpallis tulime esimeseks. Treener Hillar Kasu.
* Märtsis käsime lõõgastumas Jurmala veekesku-ses.
* Osalesime matemaatikavõistlusel „Känguru”. Pa-rimad tulemused olid Andreas Ahlbergil, Kert Oja-saarel ja Rein Ahlbergil. Õpilasi juhendasid Eve Põldmaa ja Tauno Ojasaar.
* Märtsis osalesime Laiuse Põhikooli korraldataval korvpallivõistlusel Contra Cup tütarlastele. Saavu-tasime 2. koha Hillar Kasu juhendamisel.
* Osalesime Kunda Ühisgümnaasiumi joonistus-võistlusel ”Minu kõige parem sõber” 12 tööga. Auhinnatud sai 2. klassi õpilase Kermo Ojaste töö. Õpilasi juhendasid Elle Alber ja Eda Veskilt.
* Maakonna inglise keele olümpiaadil osales neli õpilast õpetaja Liivika Harjo juhendamisel. 9. klassi õpilane Kristjan Läll saavutas 8. koha.
* Toimus kihelkonnakoolide isetegevuspäev alg-klassidele Veneveres.
* Õpilasesindus osales noortefoorumil Väike-Maarjas.

* Maakonna 3. klasside õpioskuste olümpiaadil osalesid Andreas Ahlberg ja Katrin Murulaid. 6.-8. koht, õpilasi juhendas Siiri Hiiesalu.
* Osalesime algklasside teatripäeval Rakveres. Näitlejapreemia said Marleen Rivimets ja Kaspar Kukk. Näiteringi juhendab Liivika Harjo.
* Laulukonkursil Popp-Tipp-Täpp osales 5 last. Laululapsi juhendasid Eve Põldmaa ja Angela Raik.
Metsapostkaarte joonistas 7 õpilast õpetaja Elle Alberi juhendamisel.
* Oliver Opmani mälestusele pühendatud vabariik-likul poiste joonistusvõistlusel „Võidusõiduauto” saavutas 5. klassi õpilane Jürgen Luht 3. koha. Juhendaja Elle Alber.
* Maakonna kirjandivõistlusel vanemas vanuse-rühmas esindasid kooli Veronika Pajula, Priit Raimla ja Kristjan Läll, kes kõik tulid auhinnaliste-le kohtadele. Juhendaja Krista Ustav.
* Saatsime Juhan Kunderi Seltsi joonistus-võistlusele „Siin on ilus elada...” 13 tööd. Õpilasi juhendasid Elle Alber ja Eda Veskilt.
* Maakonna õpilasesinduste orienteerumisvõist-lustel Rakveres osalesid Veronika Pajula, Egle Pent, Eneken Hiire, Ellen Anett Põldmaa, Keiri Tammemägi ja Gertu Põldmaa. Saavutati 3. koht. Õpilasesinduse tööd koordineerib Olga Haiba.
* Koos Väike-Maarja Gümnaasiumi õpilastega esinesime rahvusvahelisel tantsupäeval.
* Kirjandivõistlusel „Teeme ära” osales 7 õpilast Krista Ustavi juhendamisel.
* Kevadistel maakonna tuletõrjevõistlustel saavu-tasime nooremas vanusegrupis 3. koha ja vanemas vanusegrupis 2. koha. Võistkonda kuulusid Getter Põldra, Karmo Siim, Ülari Vaarik, Kristo Kikerpuu, Kaivo Martõnova, Rain Allese, Triin Lainemaa, Elina Proosa, Merike Beljaev, Taavi Siim, Kasper Jaanimägi, Raimo Lilleorg, Hendrik Kull, Jane Lilleorg, Eneken Hiire, Keiri Tammemägi, Kerli Lattik, Rein Ahlberg. Noortuletõrjujad juhendas

püüdlik. Kui varasemalt on sõidetud näiteks Koht-la kaevandusmuuseumisse, Käsmu kaptenite külla, kus Aarne Vaik õpetas tegema meremeeste jõulu-puud ja metsas vaadati kährikseent, KUMUsse, C. R. Jakobsoni Talumuuseumisse Kurgjal ja teistes-se paikadesse (kokku on käidud kuuel korral), siis seekord asuti teele Tõravere observatooriumisse, kus taevakaart kõigile lõplikult selgeks sai.

Kiltsi mõisas toimuvad ka sel suvel loomelaagrid. Juulikuises vahetuses on kavas nahatöö, viltimine, rakukeraamika ja vitspunumine, augustis betoon-skulptuur, viltimine, maal ja klaasikunst. Laagrite populaarsuse tõttu on kohad juba broneeritud.

Andmed saadud Kiltsi kooli kodulehelt ja Merje Leemetsalt.

Mati Kõiv.
* Eesti maakoolide korvpallivõistlustel Sürgaveres saavutasid tütarlapsed 2. koha treener Hillar Kasu juhendamisel.
* Joonistusvõistlusel „Eesti Kaitsevägi õppusel” osales oma töödega 19 last. Veronika Pajula võitis 2. koha ja Mariann Põldra sai eripreemia. Joonista-jaid juhendas Elle Alber.
* Rakveres toimunud kergejõustiku neljavõistlusel saavutati võistkondlik 4. koht põhikoolide arves-tuses. Võistkonda kuulusid Kert Ojasaar, Eerik Sil-lamaa ja Erkki Sillamaa. Treener Hillar Kasu.
* Ellen Anett Põldmaa tuli individuaalselt 3. kohale kergejõustiku neljavõistluses.
* Aasta jooksul toimusid võistlused „Võrgud sahi-sema”. Võistkonnas olid Kert Ojasaar, Kristo Kikerpuu, Karmo Siim, Rain Allese, Ülari Vaarik, Eerik Sillamaa, Karl Joonas Lett, Raido Proosa, Ülari Lilleorg, Kaspar Kukk, Erkki Sillamaa. Väi-kekoolidest saavutasime 1. koha Hillar Kasu juhen-damisel.
* Sürgaveres toimunud minikorvpallifestivalil saa-vutasid D-vanuseklassi tüdrukud 6. koha ja poisid 4. koha. Treener Hillar Kasu.
* Maakonna meistrivõistlustel kergejõustikus saa-vutas Ellen Anett Põldmaa kuulitõukes 4. koha.
* Tuletõrjeteemalisel kirjandivõistlusel sai Ellen Anett Põldmaa tuletõrje peadirektori eripreemia ja autasu Ida-Eesti Päästekomiselt, Grete Tamm aga demineerimiskeskuse eripreemia ja autasu Ida-Eesti Päästekomiselt. Juhendaja Krista Ustav.
* Juhan Kunderi Seltsi omaloominguvõistlusel ”Õues õppides targaks” said autasud Eneken Hiire, Siim Niinelaid, Veronika Pajula, Priit Raimla, Kristjan Läll ja Grete Tamm. Juhendaja Krista Ustav.
* Muinas–Julle kirjandivõistlusel „Meie kodu lood ja asjad” said auhinnatud Ellen Anett Põldmaa ja Kristjan Lälle tööd. Juhendaja Krista Ustav.
* Osalesime politseiteemalisel kirjandivõistlusel, mille tulemusi veel ei tea. Kirjutajaid juhendas Krista Ustav.
* D-vanuseklassi tüdrukute korvpalli finaalvõist-lustel saavutasime 1. koha. Võistkonda kuulusid Katrin Murulaid, Kirsti Metus, Kristi Metus, Kaisa Martõnova, Greete Ojasaar ja Elina Proosa. Treener Hillar Kasu.
* Simuna kihelkonnakoolide kergejõustikuvõist-lustel käis 18 last. Parimad tulemused saavutasid Anette Kasemets, Tanel Ojasaar, Tiit Beljaev, Erk-ki Sillamaa, Kaspar Kukk, Greete Ojasaar, Marleen Rivimets, Ellen Anett Põldmaa.
* Mitmeid auhinnakohti noppinud võidukas korv-pallinaiskonnas on aasta läbi mänginud Eneken Hiire, Keiri Tammemägi, Kerli Lattik, Ellen Anett Põldmaa, Gertu Põldmaa, Egle Pent.

Nagu näha, oleme erinevates valdkondades usinasti tegutsenud. Aitäh suurtele ja väikestele kirjutajate-le, joonistajatele, meisterdajatele, sportlastele ja muidu tublidele inimestele! Jõudu ja jaksu õpetaja-tele ka järgnevateks aastateks, et saavutuste rida ei lüheneks! Aitäh vanematele, et olete kasvatanud tublid lapsed!

Kooliastujate dokumente võetakse vastu igal tööpäeval kella 9.00-12.00. Kaunist suve!

Siiri Hiiesalu

Simuna kooli õppealajuhataja

Arhitekt Nele Rohtla: Kiltsi mõisa rekonstrueerimistööde õnnestumise aluseks on kõigi osapoolte ühised pingutused

2×foto: Marju.Metsman

Kolme aasta peale jagatud tööd on alanud krohvi eemaldamisega välisseinast.

Alanud on Kiltsi mõisa peahoone (Kiltsi lossi), kus paikneb Kiltsi põhikool, suuremahulised restaureerimistööd. Ette on nähtud ka kahe tiibhoone katuste ja fassaadide restaureerimine. Restaureerimistööde tegijaks on valitud AS Ervin Ehitus. OÜ Mõisaprojekt projekteerib ning korraldab autori- ja muinsuskaitse järelevalvet. Omanikujärelevalve eest vastutab FIE Einar Kaldam. Tööd on jaotatud kolme aasta peale. Projekti rahastatakse Norra finantsmehhanismide kaudu, oma osa paneb juurde ka vald.

Pikaleveninud protsess vajab lõpuleviimist

Suuremahuliste töödega on väga oluline alustada, kuna pikale veninud restaureerimisprotsess vajab lõpuleviimist. Tänu sellele oleks taastatud üks tähelepanuväärsemaid Eesti varaklassitsistlikke mõisahooned. Samas ei kaotaks mõtet paljude aastate jooksul katkendlikult tehtud, kuid siiski ka vaevarikkad tööd, nagu linnuseruumide välja-puhastamine, maalingute uuringud, mitmed siseruumide restaureerimistööd. Lisaks on osa vahe- laekonstruksioone ja peahoone ning abihoonete fassaadid halvas seisus ning vajavad kiiret tööde alustamist.

Mõis vasall-linnuse varemeil

18. sajandi lõpukümnest pärit varaklassitsistlikule hoonele lisab omapära see, et hoone on ehitatud vasall-linnuse varemetele. Vana vasall-linnuse

gabiiridid koos kahe ümartorni ja kahe neli-nurktorniga on kogu ulatuses ära kasutatud. Huvi pakub asjaolu, et linnuse osas võib leida mitmeid erinevaid ajajärke.

Krusensterni kants

Kultuurilooliselt on hoone eriline selle poolest, et 1816-1846 kuulus Kiltsi loss kuulsale meresõitjale ja õpetlasele Adam Johann von Krusensternile, kes 1816-1822 elas pidevalt Kiltsis ja koostas seal oma tuntumad tööd. Elu lõpuaastad veetis Krusenstern samuti Kiltsis. 1920. aastast paikneb mõisas kool ja tänu sellele on ajalooline hoone ka säilinud.

Varasemad tööd

Kiltsi mõisa restaureerimisprojektidega alustati juba 1990. aastate alguses. Restaureerimistööd on käinud väga suurte vahedega ja nagu pikale-veninud protsessile omane, tuleb kohati juba tehtud töid ümber teha või parandada. Erinevatel aegadel ja erineva käekirjaga restaureerimistööd tuleb nüüd ühte viia ja anda hoonete terviklik ilme.

1990. aastatel restaureeriti peatrepp, vestibüül, garderoob ja mõned abiruumid, 2003 vahetati peahoones elektri- ja küttesüsteem ning tugevdati tagumist vajuma hakanud seina. 1990. aastatel ehitati välja ka parempoolse tiibhoone ruumid, pandi mõlemale tiibhoonele uued katused. 1990. aastate alguses pandi peahoonele uus plekk-katus,

kuid tööd pole tehtud nõuetekohaselt.

Arheoloogilised uuringud

2001-2003 tehti pidevalt arheoloogilisi ning siseviimistluse uuringuid. Linnuseruumid on täitest välja puhastatud ja ootavad restaureerimist, eksponeerimist. Viimistluse uuringute tulemusena leiti huvitavaid maalingufragmente mitmest ajajärgust (eriti võib esile tuua saali eesruumis olevaid pompeistiilis maalinguid). Saadud informatsiooni põhjal on võimalik taastada ruumide ajalooline ilme.

Hoone kasutajad on väsinud

Praegune olukord, kus ilmetuid ja kulunud siseruume rikuvad veel tehniliste kommunikatsioonide paigaldusest tingitud värvieemaldused ja parandusjälgjed ning samas hakkavad silma kontrastiks olevad taastamist ja eksponeerimist ootavad maalingud, on kestnud liiga kaua, väsitanud ja kurvastanud hoone kasutajaid. Veninud protsessi tulemusena on aeguma hakanud ka 2001-2003 tehtud projektid, vahetunud on tööde tegijad.

Mõis laiemagi üldsuse kasutada

Oluline on ka see, et kaunist ja omanäolist mõisahoonet saab kasutada ja üritusi korraldada laiemgi üldsus. Kiltsi mõisakooli puhul on iseloomulik suur muuseumiruumide osatähtsus kooliruumide kõrval ja turismi märkimisväärne osakaal.

Ühised pingutused on tööde õnnestumise alus

Kirjeldatud olukorras tuleb restaureerimisprotsess õigetes rööbastesse viia, aga see ei kujune kergeks. Olukorra teeb muidugi raskemaks ka see, et mõisahoone ise oma mitmete ajajärgude ja kohati halvas seisus konstruktsioonidega on keeruline ja erilist vastutust ning asjatundlikkust nõudev objekt.

Eelolevad tööd nõuavad pingutust nii tellijalt, ehitajalt, projekteerijalt kui ka järelevalvelt. Siinkohal tahan kindlasti märkida, et protsess õnnestub ainult kõigi osapoolte tihedas koostöös. Tähtis on teha töid maksimaalselt hästi ja austada enda kätte usaldatud kultuuriväärtust.

Nele Rohtla
OÜ Mõisaprojekt

- 2006. aasta augustis esitas Väike-Maarja vald „Kiltsi mõisakooli rekonstrueerimise“ projekti EMP ja Norra finantsmehhanismide üksikprojektide taotlusvooru.
- 28.11.07 teavitati toetusest (*Grant Offer Letter*)
- 5. mail 2008. aastal sõlmiti rahandusministeeriumi ja Norra välisministeeriumi vahel toetusleping.
- Lähiajal sõlmitakse rahandusministeeriumi, kultuuriministeeriumi ja Väike-Maarja valla vaheline elluviimisleping.
- Projekti planeeritav kogumaksumus on 21 300 145 krooni ja 68 senti, millest Norra finantsmehhanismidest makstav tagastamatu välisabi on 18 105 134 krooni ja 61 senti. Väike-Maarja valla omafinantseering on 15 % projekti abikõlbulikest kuludest. Projekt ei teeni kasumit.
- Kulude abikõlbulikkuse periood on 22. novembrist 2007 kuni 30. aprillini 2011.
- Väike-Maarja vallal on kohustus kasutada projekti raames renoveeritud hooned projekti eesmärkide saavutamiseks vähemalt kümne aastat pärast lõpparuande kinnitamist.
- Pärast projekti lõppu hooldab Väike-Maarja vald Kiltsi mõisa korraliselt ning loob tulemuste säilitamiseks fondi, kuhu paigutatakse igal aastal summa, mis moodustab vähemalt 0,5 % projekti kogumaksumusest.
- Avalikkusel on õigus kontrollida projekti käiku ja edastada oma tähelepanekud projektijuhile (Liina Tiimus 555 98 780) ja järelevalveasutustele.

Projekti tegevused

- Projekti juhtimine ja avalikustamine.
- Riigihangetega seotud tööd.
- Renoveerimistööd.
- Ehitusjärelevalve.
- Näitusematerjalide arendamine.
- Sisustuse soetamine ja paigaldamine.

Euroopa Liidu laienemisega on kaasnenud ka **Euroopa Majanduspiirkonna** (EMP) laienemine. Nüüd on 28 EMP liikmesriigil ligipääs Euroopa Majanduspiirkonna ühtsele turule. EMP laienemiskokkuleppe kohaselt toetavad kolm Euroopa Liitu mittekuuluvat riiki: Norra, Island ja Liechtenstein kahe uue finantsmehhanismi - Norra finantsmehhanismi ja Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismi - kaudu 13 Euroopa Liidu liikmesriiki.

Norra finantsmehhanism:

- doonor: Norra Kuningriik;
 - 10 abisaajat riiki: Küpros, Tšehhi Vabariik, Eesti, Ungari, Läti, Leedu, Malta, Poola, Slovakkia ja Sloveenia;
 - 567 miljonit eurot; rakendusperiood: 2004-2009.
- Allikas: www.eeagrants.fin.ee

11. juulil kell 11.00 toimub Kiltsi mõisas projekti “Kiltsi mõisakooli rekonstrueerimine” EE0029 TEABEPÄEV.

Kohal on projektiga seotud osapooled ja Kuningliku Norra Saatkonna, Rahandusministeeriumi ning Kultuuriministeeriumi esindajad. Ettekannetega esinevad ka arheoloog Tõnno Jonuks "Kiltsi linnus arheoloogi pilgu läbi kuni 18.sajandi lõpuni" ning kunstiajaloo doktor Ants Hein "Kiltsi loss kunstiajaloolase pilgu läbi". Soovijatele ringkäik lossis ja pargis.

Registreerumine 4. juuliks tel 329 5750, 325 3411 või kiltsipk@hot.ee

Pompeistiilis maalingud

KILTSI MÕISAKOOLI REKONSTRUEERIMINE (projekt nr EE0029)
Rahastatud Norra finantsmehhanismist

Õppeaasta Väike-Maarja gümnaasiumis lõpeb koostöö ja heade tulemuste tähe all

Õppeaasta 2007/2008 saab varsti ajalooks. Väike-Maarja gümnaasiumis ja õppekeskuses kokku lõpetab 108 õpilast. Põhikooli lõpetajaid on 52, gümnaasium annab tänavu 28liikmelise lennu ja õppekeskuses on neljal erialal kokku samuti 28 lõpetajat. Sel õppeaastal õppis meie gümnaasiumis 444 ja õppekeskuses 160 õpilast. Õppekeskusel oli aasta 2007 juubeliaasta ja gümnaasiumil algas juubeliaasta tänavu.

Esimesed üksteist kuud ühist juhtkonda
Seekordne õppeaasta andis koolidele uue kogemuse. Kahe kooli - gümnaasiumi ja õppekeskuse - ühine juhtkond on töötanud esimesed üksteist kuud. Sügisel seati esimese aasta ühiseks eesmärgiks tutvumine kahe erineva kooli tegemistega. Mitmete koos peetud ürituste seas tähistati ühise juubeliaktusega Eesti Vabariigi 90. aastapäeva.

Sisuliste tulemuste hea aasta
Vaatomata õpilaste arvu jätkuval vähenemisele oli koolide sisuliste tulemuste poolest väga hea aasta. Gümnaasiumiõpilased töid olümpiaadidel

palju auhinnalisi kohti. Esimese kümne hulgas maakonnas oldi 28 korral ja esimesed kolm kohta saavutati seitsmel korral. Kaks õpilast käisid kooli esindamas vabariigis. Olümpiaadide tulemused esitasime eelmises valla ajalehes. Peale selle osalesid kõik algkooli lapsed mitmetel koolivälistel võistlustel ja konkurssidel. Lugusid kirjutati ja pilte joonistati ajakirjadesse Hea Laps, Semu, Arter ja Täheke. Osaleti Ekspresskataloogi ja Astriid Lindgreni 100. sünniaastapäeva auks korraldatud joonistusvõistlustel ning Estonia Seltsi poolt Salme Reegi 100. sünniaastapäeva auks korraldatud õhtujuttude võistlus. Kaasa löödi Juhan Kunderi Seltsi poolt korraldatud loodusteemalise võistlusel ning Eesti Muinsuskaitse Seltsi poolt korraldatud võistlusel „Meie kodu lood ja asjad”, samuti osaleti hambapasta Colgate karpidest meisterdamise võistlusel. Põhikooli ja gümnaasiumi õpilased valmistasid ette sisukad ettekanded F. J. Wiedemanni rahvusvaheliseks keelekonverentsiks ja 5. mai gümnaasiumi konverentsiks. Aktiivselt osaleti spordivõistlustel. Üle hulga aja võtsime sel aastal osa TV 10 Olümpiastarti kerge-

jõustiku võistlustest. Häid tulemusi saavutati kergejõustikus, kus püstitati nii mõnigi uus kooli rekord. Algkooli õpilased olid tublid rahvastepallis ja Vigurvända võistlusel, kus saavutati head tulemused vabariigi tasemel. Täna õpetajaid õpilaste juhendamise eest.

Koolide ürituste plaan oli tihe traditsioonilistest üritustest - oli see siis kooli sünnipäevanädal, H. Elleri konkurss, teadmiste konkurss, luulevõistlus, jõulukohvik, sõbrapäev, lemmikloomapäev, võimlemispidu jne.

Lõputunnistusega ka kutsetunnistus
Õppekeskuses sooritasid sel õppeaastal kõik müüja ja lõpetajad kutseeksami ja saavad koos lõputunnistusega kutsetunnistuse. Õppekeskuses oleme suurt rõhku pannud reklaamile ja kooli tutvustamisele. Eesotsas huvijuhi ja erialaõpetajatega käidi Teeviidal, maakonna haridusmessil ja Grillfestil. Tagasiside kooli esindamisest ja tutvustamisest on olnud väga positiivne ja loodame, et sügisel täituvad õppegrupid. Käisime sellel aastal koka, müüja ja autotehnika eriala kutsevõistlusel. Kooli söökla

töötajatel on peale toitlustuse ja praktikatundide korralduse olnud vastutusrikkaid ettevõtmisi teemuste tegemisel. Näiteks Wiedemanni keelepäeva haridusministri vastuvõtulaud. Hea meel on, et oleme saanud selle aastal investeerida õppekeskuse arvuti ja autotehnika erialadesse. Näiteks oleme ostnud diagnostika programmid ja soetasime uue õppesõiduauto. Õppekeskuses arenes sellel aastal tihe koostöö kutsealase eelkoolituse korraldamisel Kadriina keskkooli, Tapa gümnaasiumi ning Pori-kuni ja Vaeküla koolidega.

Julgen öelda, et toimis hea meeskonnatöö. Täna õpetajaid ja õpilasi koostöö ning heade tulemuste eest! Ilusat suve kõigile!

Raili Sirgmet

Väike-Maarja gümnaasiumi ja õppekeskuse direktor

Gümnaasiumi õpilased osalesid Sonkajärvi meediakonverentsil

konverentsil Soomes. Meedianädala avas ajalehe lisaalmen Sanomat peatoimetaja, kes tutvustas ajalehte ja rääkis selle valmimisprotsessist, puudutas ajakirjanduseetika teemat.

Väike-Maarja gümnaasiumi õpilased tutvustasid meie paikkonda laiemalt, kohalikke lehti läbi ajaloo koos näidete. Esinemise lõpetas Tarmo Tähistelaul.

Õpetaja Jaana Puksa sõnul osaleti mitmetes erinevates töötubades. Näiteks foto töötoas näidati pilte ja räägiti, missugused on nõudmised fotodele ja nende allkirjadele, samuti foto avaldamiseks luba küsimisest. Teiste hulgas vaadati ka õpilaste õppeaasta jooksul valminud paariminutilise lühifilme.

Marju Metsman

Õppekeskuse õpetajad osalesid projektkoosolekul Berliinis

2005.a sügisel alustasid Väike-Maarja õppekeskuse õpetajad ja õpilased koos Saksa, Hollandi, Belgia ja Küprose kolleegidega ühisprojekti „Growing away to work” ehk „Ettevalmistus iseseisvaks tööeluks: õpilaste kogemused üleminekul koolist tööle”. Tegemist on Euroopa Liidu haridusprogrammi SOCRATES õppekasvatustöö arendusliku projektiga Comenius 1, mis võimaldab õpilastel ja õpetajail rahvusvahelisel tasandil tegeleda igapäevase õppetööga seotud ja ühishuvi pakkuvate teemadega. Projekti rahastati Euroopa Liidu haridusprogrammi SOCRATES vahenditest. Projekt kestis kolm aastat. Projekti eesmärgiks õpilaste konkurentsivõime tõstmine tööturul, sihtrühmaks kokanduse eriala õpilased. Projektitöö käigus tutvuti partnerkoolide õpilastega ja õpetajatega. Õpiti valmistama nende maade toite ja tutvustati oma rahvustoite, valmistati oma maad tutvustav mälumäng, käidi KUMUS ja Eesti Rahva muuseumis, valmistati videofilm õpilaste praktikast ning tehti õppekäike ettevõtetesse ja firmadesse. Omavahelise koostöö koordineerimiseks peeti kaks korda aastas projektikoosolekuid. Viimane projektikoosolek toimus Berliinis.

Eestist olid Berliinis seekord endine projektijuht Malle Mattisen, direktor Raili Sirgmet ja õpetajad Mare Laane ning Ene Nurmsoo. Viie päeva jooksul külastasime kolme kooli: Leistikowi, Pestalozzi ja Konrad-Zuse kooli. Kohtusime paljude huvita-

vate inimestega, kes olid meeleldi nõus tutvustama oma kooli ja ka Saksamaa haridussüsteemi üldiselt. Koos eesti õpetajatega viibisid Berliinis samal ajal ka kolleegid Belgiast ja Küprosel. Ühistel ringkäikudel koolides ja samuti vestlusingis selgusid nii mõnedki puudujäägid, aga ka elised, mida ühelt või teiselt maalt võiks üle võtta.

Pärast sisukat tööpäeva leidsime aega ka Berliini vaatamisväärsustega tutvumiseks. Selleks sobis hästi väike laevasõit mööda Spree jõge. Unustamatu mulje jättis ka sõudmine Potsdami järvel. Õhtul veetsime koos oma kolleegidega huvitavates söögi-kohtades. Nii näiteks viibisime ühel õhtul Clärcheni Ballimajas, kus õpetati kõigile soovijaile tantsusamme. Teisel õhtul olime Solarbaris, kust avanes imeilus vaade Berliini linnale. Parajaks proovikiviks kujunes harjumine ühistranspordiga. Berliinis viibimisaja lõpuks said meist juba päris osavad orienteerujad. Kindlasti tuleks selliseid projekte koostada ka edaspidi. See oleks vajalik igale õpetajale nii silmaringi laiendamise kui ka kogemuste vahetamise mõttes.

Malle Mattisen
Ene Nurmsoo

Kiltsi põhikooli sotsiaalpedagoogi köögipoolest

2007/2008. õppeaastal loodi Kiltsi põhikooli sotsiaalpedagoogi koht. Vajadus oli juba varemgi, kuid käivitamine võttis oma aja. Et töö sujuks, püstitasin endale eesmärgid ning nüüd teengi kokkuvõtte lõppenud aastast.

Eesmärgid olid:
Tutvumine uute õpilaste ja õpetajatega. See ei nõudnud suuri pingutusi, sest nii lapsed kui ka õpetajad suhtusid uude ametiposti positiivselt ning olid üsnagi koostööaltid. Mõne lapsega tekkis väga hea side, mida võin järeltada sellest, et ta jagas minuga oma saladusi. Siinkohal tahan lapsevanematele meelde tuletada üht pisiasja: kuulake oma lapsi, tundke huvi nende saavutuste üle. Uskuge, neil on, mida teile rääkida. Juba teadmine, et ta on täisväärtuslik pereliige, teda kuulatakse ning tema arvamus on tähtis, annab lapsele positiivse laengu, et edasi tegutseda.

Selgitada klassijuhatajatega sotsiaalabi vajavad õpilased. Kahjuks sel aastal kõigi lapsevanematega kokku ei saanud, kuid järgmisel õppeaastal teen seda kindlasti. Armsad lapsevanemad, kui teil on raske, ärge kartke pöörduda ka kooli poole. Täna pr Laine Käro, pr Ene Kinksi ja pr Helge Alti, kes meid aitasid. Täna teid mõistva suhtumise ja abi eest!

Jälgida pidevalt õpilaste koolikohustuse täitmist ja tunnistsiispliini rikkumisi. Täna klassijuhatajaid ja aineõpetajaid, kellega oli selles valdkonnas väga hea koostöö. Sel õppeaastal oli vaid üks õpilane, keda saab klassifitseerida koolikohustuse mittetäitjaks ja sedagi vaid paar kuud. See saavutus on meie kõigi võit. Üksikutest tundidest ärarajutajaid oli ka, kuid tänu aineõpetajate operatiivsele tegutsemisele, sai nemadki kohe tundi tagasi kutsutud. Loodan, et nii mõnelgi õpilasel on mees need „tüütud” telefonikõned, mis kutsusid tundi tagasi ja jäid igavesti meelde. Tunnistsiispliini rikkumisi oli aga rohkem. Suured probleemid algasid sellest, et pisiprobleemidele ei pööratud tähelepanu. Ka väikesi kõrvalekaldeid peab märkama ja kohe reageerima. Kuid olen seda meelt, et probleemid on alati kahepoolsed ja kõik on vaid läbirääkimiste küsimus. Olgem siis avatud kahepoolsetele kõnelustele ning asugem tüliküsimusi lahendama kohe, kui on midagi kahtlast.

Täita konfliktide puhul lepitaja rolli. Kahju, et sellised asjad üldse juhtuvad. Ka lapsevanemad saavad kaasa aidata ja oma lastega rääkida, et kool on õppimise jaoks ning heatahtlikke koerustükke võib teha vaid vahetunnis. Konflikte oli, aga õn-

neks said kõik lahenduse. Et selliseid situatsioone ennetada, tuleb julgesti pöörduda sotsiaalpedagoogi poole, kes on neutraalne isik kuulama ning abi osutama.

Jälgida õpilaste käitumist vahetundides, ennetamaks koolivägivalda. Igas koolis esineb erinevaid vägivallailminguid, nii ka meil. Vägivalda kohtab kahjuks igal pool. See on nii vaimne kui ka füüsiline. Oli suuremaid kui ka väiksemaid probleeme, kuid enamik neist sai koolisiselt lahendatud. Vaid paaril korral pidime noorsoopolitsei poole pöörduma. Aitäh Sulle, Airika-Helle Kriisa! Sa aitasid meid nii nõu kui ka jõuga! Loodan väga, et järgmine õppeaasta on meie mõlema jaoks rõõmsam.

Korraldada õpilastele alkoholi- ja narkoalast koolitust, teha nendes valdkondades ennetustööd, samuti osaleda koolivägivalda ennetamise projektides, korraldada lastevanemate koolitust. Sel õppeaastal toimus õpilastele kolm koolitust. CAP (vägivalla ennetamise koolitus) oli mõeldud nii õpilastele, õpetajatele kui ka lapsevanematele. Kahjuks osales lapsevanemaid vaid paarikümne ringis. Armsad lapsevanemad, kool ei ole koht, kus teiega vaid ebameeldivatest asjadest räägitakse. Kool on koht, kus ka teie saata õppida ning kuhu teid alati väga oodatakse! OLE (raudtee ohutuse koolitus) - osalesid kõik põhikooli õpilased. Puuetega Inimeste Koda (PIK) tutvustas algklasside õpilastele oma töid ja tegemisi. Nad andsid ka praktilisi ülesandeid, mis meeldisid lastele väga.

Osaleda kooli ja valla nõustamiskomisjoni töös. Kooli tugivõrgustik kohtus paaril korral, sest mõnedel juhtudel oli vaja kõigi komisjoniliikmete otsust. Koostöös klassijuhatajatega sai enamik küsimusi juba eos lahendatud. Valla nõustamiskomisjonis käisime vaid ühel korral. Veelkord tahan rõhutada, et tänu klassijuhatajatele saame peaaegu kõik oma probleemid ise lahendatud ning väljastpoolt tulevat abi vajame vähe.

Loodan, et järgmine õppeaasta on veelgi tõhusam ning koostöö kooli ja kodude vahel tiheneb veelgi. Armsad Kiltsi põhikooli õpetajad! Puhake hästi, et saaksime jätkata oma ühistööd. Toredad lapsevanemad, nautige aega, mida saate veeta koos oma tublide lastega! Vajadusel võite minu poole pöörduda alates 10. augustist, tel 529 0025
Ilusat suve!

Ivika Abner

Kiltsi põhikooli sotsiaalpedagoog

Gümnaasiumi moesõust nii ja naa

Väike-Maarja gümnaasiumi moesõu toimus 23. mail rahvamajas. Noored moeloojad näitasid oskusi ja panid proovile modellide esinemisjulguse. Idee sai alguse õpilastelt endilt ning suur osa korralduslikust poolestki jäi nende õlgadele.

Kevadel ei ole kerge jagada ennast koolikohustuste ja vabalt valitud ülesannete vahel. Nii sattusime olukorda, kus suurejooneliselt planeeritud üritus kukkus välja tunduvalt tagasihoidlikumalt. Aga vigadest õpitakse ja esimene kogemus millegi korraldamisel annab järgmiseks korraks hulga tarkust. Kui kõik kulgeks vigadeta, siis ei tekikski tunnet, et midagi peaks püüdma paremini teha. Nii et igast olukorrast on võimalik kasu saada.

Moesõul osales viis rühma. Kõige nooremad ja väga julge esitusega olid 2. klassi õpilased. Lisaks vapratele algkoolilastele osalesid 9. ja 10. klasside õpilased. Sõu teemaks oli tulevikumood, millel oleks ka praktiline kandmisväärtus. Kõik moeloojad olid tõsiselt vaeva näinud ja kollektsoonid olid igati auditavad. Mõnel grupil oli loomingu tutvustamiseks ka sisukas selgitus, mõnel jälle lavaline liikumine paremini planeeritud. Kõik osalenud moeloojad said T- särki kirjaga „Highway to future”. Välja anti esimesed kolm kohta ning kaks eripreemiat. Auhinnad olid magusad, kuid igati neidudesõbralikud, see tähendab lähenevale rannahooajale kohaselt kalorivaesemad. Tordid valmistasid Georgi kaupluse kondiitriäri koka, kes alates

suvest pakuvad oma kaubavalikus olemasolevale lisaks erimaitselisi ja –ilmelisi torte. Üritust sponsisid OÜ Joosand, Väike-Maarja apteek, juuksur Terje Ruuben, kosmeetik Eve Tiigimäe ning Väike-Maarja gümnaasium.

Kui ürituse lõppedes jäi kellelegi osalejatest või publikust pettumuse maik, siis vabandan korraldajate nimel, kuid võtan siiski julguse jätkuvalt arvestada, et vead on edasiviiv jõud ettevõtmiste parema õnnestumise suunas.

Riina Põldmaa

Väike-Maarja gümnaasiumi huvijuht

Väike-Maarja muuseumis
on avatud Väike-Maarja Täiendus-
kooli (1925-1940) käsitööde ja
Eduard Wiiralti näitused.
Samuti on väljapanekud Mihkel
Kampmaast ja tema õpikutest ning
Eduard Leppikust.

Muuseum on avatud kell 10.00-17.00.

Foto: Marju Metsman

Võimas puhkpillimuusika ergastas meeli

Kolm sõpra - Hyvinkäänkylän Puhallinorkesteri, orkester Saku ja Väike-Maarja Pasunakoor andsid 14. juunil väärika kontserdi.

Vabaõhuüritusena planeeritud puhkpillide ühine musitseerimine toimus vihmase ilma tõttu siiski seltsimaja saalis, mis omakorda andis kavale raami ja nii kõlasid mõnedki lood võimsamalt kui seda ehk vabas õhtus oleks juhtunud. Planeeritud piknikukorve selle ürituse tarbeks aga kasutada ei saanud.

Tuleb tunnistada, et just soomlased esitasid Ladina-Ameerika muusikat just erilise rütmikuse ja kirega, mis publikut mitte külmaks ei jätnud ja paljudel jalad tantsima pani. Kontserti iseloomustas kindlasti ka puhkpillimuusika dünaamilisus, millega eriliselt ka just Soome orkester hiilgas, mille dirigent pillimängijaid peenelt ja taktitundeliselt, samas jõuliselt ja konkreetsetl koos hoidis.

Pärast puhkpilliorkestrite kontserti astus lavale Väike-Maarja näitering Mare Taari juhendamisel ja esitas lustimängu “Kelle kübar see on?”. Sellega tähistas 2003. aastal Pereklubist välja kasvanud näitering oma 5. sünnipäeva ja võttis pärast etenduse lõppu vastu õnnitlusi. Vaieldamatult naljalugusid lavastanud Mare Taari sõnul sai näitering alguse sellest, et rahvamaja võimalused ei lubanud kalleid esinejaid kutsuda ja nii tuli endal midagi välja mõelda.

Marju Metsman

Tänavune hooaeg Väike-Maarja rahvamajas

Väike-Maarja rahvamaja lähtub põhimõttest, et kohalikule rahvale oleks midagi meelelahutuseks, kusjuures vanade traditsioonide kõrval võiks eksisteerida ka uudsuse moment. Teine tähtis asi on miljöo loomine. Vaieldamatult on eelistatavamad väiksemad ja seega hubasemad paigad kui rahvamaja saal. Kahjuks on möödas need ajad, kui õhtuti tuldi kodust välja lihtsalt tantsima ja pea ainsaks kohaks saigi olla kodukoha rahvamaja. Valikuvõimalused on suuresti avaramad.

Pereklubis traditsioon kaotas sära 2003. aastast. Selle asendamiseks on rahvamaja kunstiline juht soovinud uut peoõhtut „Kutse tantsule”. See on traditsiooniline laudadega pidu oma eeskava ja tantsuansambliga. Selle hooaja „Kutse tantsule” kulminatsiooniks oli kahtlemata 26. aprillil toimunud Rakvere Teatri kontsertetendus ABBA ja Boney-Mi muusikast.

Uueks ettevõtmiseks on ka igakuised karaokepeod. Oodatud on kõik, alates lastelastest kuni vanaemadeni – vanaisadeni.

Noorte hulgas on diskod väga populaarsed. Viimased kogemused näitavad, et populaarsemad on mitte õhtused, vaid just öised diskod.

Uudne luule- ja muusikaõhtu, mis toimus emakeelepäeval, osutus väga populaarseks. Isetegevuslaste stiilipeod “Kuldsed kuuekümnendad”, “Esimene Eesti – Pätsu aeg” on samuti leidnud positiivset vastukaja. Elujõuline ja oma kindla liikmeskonnaga on Härmalõnga klubi, kel on kohtumine igal kalendrikuul.

Vallarahva soovidele vastu tulles on rahvamaja korraldanud kaks teatrietendust ja sügisperioodil tuleb veel mitu. Kuigi algselt tundus vallaelanike soov teatri järele olevat tungiv, näitas elu, et teater ei ole Väike-Maarjas populaarne meelelahutus. Sügisel toimub rahvamajas ka noorte leivaprogramm. Teine pool rahvamaja tegevusest on ringitöö. Eranditult kõik rahvamaja ringid (hetkeseisuga on neid kümme) on väga elujõulised. Osa neist ei tööta rahvamajas, kuna pole vajalikke ruume.

Kõik ringid soovivad esineda ka Väike-Maarjast väljaspool, et näidata end ja näha, mida teevad naabrid. See omakorda toob transpordikulu, mille katab rahvamaja.

Rahvamaja on korranud valgustuse kontori-ruumides ja väikeses saalis. Vastavalt tantsugruppide soovidele on väikesesse saali paigaldatud peegelsein. Muretsetud on eemaldatav lett, et pidude ajal saaks korraldada baari tegevust.

Rahvamaja soov on pakkuda midagi uut ja huvitavat, et inimene ei peaks pettunult lahkuma. Esmaprobleem on see, et oleks publikut. Enne suve on plaanis analüüsida olukorda ning leida lahendusi uueks hooajaks. Hea vallakodanik! Oled oodatud Väike-Maarja rahvamajja, olgu juhendajana või ürituse nautijana!

Ville-Markus Kell, rahvamaja juhataja

Rahvakultuuripäevade ajakava

18. juuli, reede: lõõtsa- ja kapellipäev
13.00 – 14.00 Õpituba kogenud akordioniõpetaja Tiit Kalluste juhendamisel
15.00 – 15.30 Rahvakultuuripäevade pidulik avamine. Kõned ja tervitused.
15.30 – 16.15 Tule süütamine
Iga külavanem toob jaanipäeval hoiule viidud tulealge, millest tekitatakse suur lõke, toimub tuleloits Urmas Sisaski juhtimisel. Osalevad ka vabariikliku rahvatantsujuhtide suvekooli liikmed.
Külavanemad viivad pillimängijad oma küladesse
16.30 – 17.30 Kontsert (iga osavõtja saab esinemisvõimaluse, aga mitte kohustuse)
Pillimehed jaotuvad Väike-Maarjasse, Nadalama külla Liiva tallu, Liivakülla ja Simunasse allika juurde
Kontserdi lõpetab kokkulepitud ühispaala - perekonnavalss.

18.00 – 20.00 Simman.
Esinevad Simuna kapell ja rahvapilliansambel Sirili, kapell Rapla ja lõõtsamängijad

19. juuli, laupäev: rahvatantsu- ja laulupäev (Egne Liivalaid, Aino Lukman, Valve Libene)
13.00-16.00 Näitused:
Sõlg-rahvuslik ehe läbi aegade (Liili Heinla) Vana aja asjad (Hanno Tamm)
13.00 Töötubade avamine (Olga Mets)
Pillituba
Regilaulutuba (Kaie Tingas Vihulast)
Käsitöötoad:
Töötuba-näitusmüük (Liili Heinla)
Erinevate töövõtete (pilutamine, tikkimine) tutvustus
Vööpaela punumine (Kristel Lehtme)
Viltimine, kangakudumine, ketramine
Nadalamas Kooli talus.
Kangakudumistuba (Ruth Raidlo)

15.45 Töötubade lõpetamine
14.00-16.00 Esinejate lõuna gümnaasiumihoones

16.00 – 18.30 Maie Orava 50. tööjuubeli kontsert rahvamajas, korraldaja Tarvanpää Selt
19.00 oma- ja külalisesinejate kontsert
21.00 tantsuõhtu kõigile rahvamajas Kaarma valla bändi saatel

Külalisesinejad:
Vabariiklik rahvatantsujuhtide rühm
Saaremaa Kaarma valla naisrahvatantsurühm
Mikitamäe Setu koor

On võimalik, et plaanidesse tuleb täiendusi ja parandusi.

Olga Mets
haridus– ja kultuuriosakonna juhataja

Kultuurikalender

JUUNI

22. juuni Simuna jaaniõhtu, **kell 19.00** jalgratta vigursõit ja muud sportmängud lastele, **kell 21.00** jaanitule süütamine ja rahvatantsusimman. Jalakeerutust ansamblilt OnuPoeg Viljandimaalt ja diskoritelt Davey & Fooza. Toimuvad sportmängud täiskasvanutele, rahvamaja jalutussaalis töötab kohvik. Tule ja pidutse!

23. juuni kell 11.00 võidupüha tähistamine Väike-Maarja vabadussamba juures

23. juuni kell 13.00 võidupüha tähistamine Simuna vabadussamba juures

23. juuni kell 21.00 Väike-Maarja jaanituli Müürikul. Toimuvad spordivõistlused, kontserdi annavad Kilti rahvamaja isetegevuslased, tantsuks ansambel Taas.

28. juuni “Unustatud mõisad” 2008 külastuspäev Kilti mõisas, **kell 13.00** Laekvere rahvamaja näiteringi etendus, **kell 14.00** laulavad-tantsivad Kilti memmed

JUULI

10. juuli “Unustatud mõisad” 2008 külastuspäev Kilti mõisas

11. juuli kell 11.00 Kilti mõisa projekti teabepäev

11. juuli kell 18.00 Lääne-Virumaa õpilasmaleva kokkutulek Väike-Maarja noortekeskuses

18.-19. juuli rahvakultuuripäevad Väike-Maarjas algusaegadega 12.00 ja 13.00

19. juuli “Unustatud mõisad 2008” külastuspäev Kilti mõisas, **kell 14.00** esineb Väike-Maarja kapell Sirili

20. juuli Unustatud mõisad 2008 külastuspäev Kilti mõisas

AUGUST

2. august “Unustatud mõisad 2008” külastuspäev Kilti mõisas, **kell 15.00** esinevad Väike-Maarja linetantsijad

15. august kell 00.00 öödisko Väike-Maarja rahvamajas

20. august kell 12.00 taasiseseisvuspäeva tähistamine Väike-Maarja rahvamajas

- **Info ürituste kohta telefonidel:**
325 3411 Kilti põhikool,
323 7217 Simuna rahvamaja,
325 5038 Väike-Maarja noortekeskus,

Pärimuskultuuripäev Nadalamas

Rein Veidemann kirjutas ajalehes “Postimees”: “.. Eesti algab ja lõpeb Eesti külas”. Väärtustamaks meie maa- ja külaelu, korraldab külaselts Nelikand juulikuus toimuvate Väike – Maarja rahvakultuuripäevade raames Nadalama külas pärimuskultuuripäeva “Eesti küla”.

Reedel, 18. juulil antakse üritusele avalöök rahvamusikaõhtuga Liivaku talu külaplatsil, kus esinevad ka lõõtsa- ja kapellipäeval osalevad lõõtsamängijad.

Laupäeval, 19. juulil oodatakse huvilisi pärimuskultuuripäevale Kooli talusse, kus on võimalik näha erinevate käsitöölise tegutsemist. Meistrid on kohal terve päeva, teevad ise tööd ning õpetavad huvilisi. Praktilised töötodad on avatud nii naistele (kangakudumine, viltimine, ketramine) kui meestele (palgitööd, laastukatuse valmistamine).

Kuna päeva läbivaks teemaks on Eesti küla – küla- maastik, maa – arhitektuur, traditsiooniline käsitöö, siis koostöös Eesti Vabaõhumuuseumiga töötavad ka jututoad. Eesti Vabaõhumuuseumi teadusdirektor Heiki Pärdi räägib 20. sajandi suurtest muutustest küla- maastikul, teadur Joosep Metslang praktilistest küsimustest, millega maamajade omanikud kokku puutuvad ning projektijuht Elo Lutsepp maa – arhitektuuri ja –maastike uurimise ja hoidmise programmist.

Jälgige reklaami!

Ene Preem
MTÜ Nelikand juhatause esimees

Irma Raatma

29. mai päikeselisel pärastlõunal kogunes grupp luulehuvilisi Äntus Häрма talu ilusa allika äärde kuulama Liili Heinla ja Heiti Erala seniavaldamata luuletusi. Sedalaadi ettevõtmine on raamatukogul juba kolmas. Kindlasti need jätkuvad, sest avastada on veel palju.

Väike-Maarja kultuurilukku on end jäädvustanud mitmed loovisiksused. Seekord avastas laiem

avalikkus kunstniku ja käsitöömeistrina tuntud andeka Liili Heinla veel ühe ande – luuleloomise. Kaunis tundeluule on sündinud põhiliselt alles viimase kümne aasta jooksul, kuigi luuletanud on ta väikest viisi kogu elu. Salme oli pika- patsilise plika esimestest tundeirvetest küpse inimese elumõistmiseni. Nauditav oli kuulata autori värsse tema enda sugestiivses esituses. Väike-Maarja raamatukogus on suvekuudel väl-

jas ka Liili Heinla akvarellide näitus. Mehiselt asiseid uusi värsse kandis ette meile juba veidi tuntum luuletaja Heiti Erala. Tänu Heiti Eralale, kes kiirel toimetuste päeval leidis aega meid vastu võtta ja hiljem ka omaloodud viburada ning mõnusaüd puhkevõimalusi tutvustada.

Sahtlipõhja laulud III Häрма talus

Mäletame valla aukodanikku ja kirjameest Eduard Leppikut (11.10.1924-19.05.2008)

Foto: Andres Seepõld
Lennart Meriga Neerutis Sonne talu õuel

Järelehüüe Eduard Leppikule Väike-Maarja kirikus 24. mail 2008.

Väike-Maarja ajalugu tunneb palju nimekaid inimesi. Üks nende hulgas oled kindlasti Sina, Eduard Leppik!

Pärast Tartu Ülikooli lõpetamist tulid Sa 1952. aastal Väike-Maarja keskkooli eesti keele ja kirjanduse õpetajaks. Kuid Sa ei piirdunud ainult tundide andmisega. Kooli emakeele ja kirjandus-ringiga asusid uurima Väike-Maarjaga seotud kirjanikke. Algasid matkad. Käisite lastega vaatamas kirjanduslikke paiku, nagu Eduard Vilde esivane-mate Toomari talu Äntu külas, Jakob Liivi elu- ja töökohta Avispeal, Jakob ja Juhan Liivi ning Liisa Goldinguga seotud hooneid Pandi-veres, Kersti Merilaasiga seotud paiku Kiltsis, Liivakülas ja Prillapatsil Äntu järve ääres, Jakob Liivi, Jakob Tamme, Peeter Jakob-soni ja Kersti Merilaasi loominguga seotud Ebavere mäge, Kalevipoja-muistenditega seotud pinnavorme Väike-Maarja ümbruses, Aburis ja Assamallas. Mitmepäevaseid matku tegite Tammsaarele, Palamusele, Muuka, Mahtrasse ja Rakvere üm-brusesse. Matkadelt töite kaasa nii uusi teadmisi kui esemeid. Kogutud materjalidest asutasite 1959. aastal koolimajja Pikk 1 kodu-loonurga, millest 60-ndatel aastatel kasvas välja kooli muuseum. Samas hakkasid Sa oma kogutud pagasit kirja panema. Pärast Gruusia matka 1966. aastal valmis Sul esimene suurem uurimus “Kaukaasia eestlased”. Trükis õnnestus avaldada sellest väike brošüür "Gruusia NSV", kus oli seal-setest eestlastest vähe juttu.

Väike-Maarja kooli 100. aastapäevaks sai kirja “Üldhariduslik kool Väike-Maarjas 100-aastane”. 1998 ilmus see täiendatult 275 aastat üldharidust Väike-Maarjas“.

1974. aastal valmis uurimus „Kultuurilooline Väi-ke-Maarja”. Sa püüdsid seda trükki anda, kuid viiest autoripoognast tuli alles jätta üks ning nii see 1980. aastal avaldatigi sarjas “Oma silmaga” pealkirja all “Väike-Maarja”. Täielikult ja täienda-tult ilmus see trükis 1999. aastal. Tol ajal oli see Väike-Maarja jaoks tähtsaim teos.

1978. aastal asusid Sa koostama kõige ulatusliku-mat uurimust “Rakvere rajooni kirjanduslikke objekte”, milles kasutasid keeueuurimusliku töö käigus veerand sajandi jooksul kogutud materjali. See töö on omamoodi entsüklopeedia kirjanike kohta, kes on seotud Rakvere rajooniga (667 teost 312 autorilt).

1981. aastal valmis uurimus “Porkuni”, mis õnnes-tus Tamsalu valla abiga alles 1996. aastal trükis avaldada, samal aastal ilmus ka “Assamalla”. 1982. aastal sai Sul kaante vahele “Kalevipoja hobuse jäljerada” (ilmus 2001), kus Sa kirjeldasid unikaalset pisilohkude ahelikku, mis algab Kiltsi jaamast lääne poolt ja kulgeb Neerutini. 1960-ndail aastail kulus Sul viis suve, et plaanistada 1117 lohku.

Uurimusse “Väike-Maarja Muusikaselts” (1982, ilmus 2002) koondasid Sa kõigi nende dokumenti-de andmed, mis 1940. aastal toimunud seltsi likvi-deerimisel oli õnnestunud säilitada.

1989. aastal lõpetasid töö Väike-Maarja Põllu-meeste Seltsi ajaloo uurimisel, trükis ilmus see seltsi 100. aastapäeval 1996.

90-ndate aastate suurima tööna uurisid Sa Lääne-Virumaa väikeselohulisi kultusekive. Selleks oled Sa jalgrattal risti-põiki läbi sõitnud kogu Lääne-Virumaa, mõõtnud ja üles joonistanud kõik kivid iga lohuga.

Väike-Maarja valla toetusel ilmus 1995. aastal kodulooliselt asendamat “Väike-Maarja lood”. Raamatuke on leidnud suurt poolehoidu nii meie vallas kui ka kaugemal. “Väike-Maarja luuleraa-matus” (1997) nägi trükivalgust väike osa Sinu luuletustest.

Tähelepanuväärsed on Sinu ilukirjanduslikud lood. Tihti pöördusid Sa suure südamesoojusega laste poole, ei unustanud ära eesti rahva suure kasvatus-liku väärtusega. ütlosti ja tõekspidamisi. Võimsa jälje jätsid Sa ka Kadrina valla kultuuri-lukku.

Imetlusväärse järjekindluse ja visadusega kogusid Sa üle 40 aasta kohanimesid ja muud sõnavaralist aimest. „Kohanime kogujate seas on Eduard Leppik oma personaalse 100 000 sedeli suuruse koguga suveräänne liider, Eesti kõigi aegade koha-nimede kogujate juht,” nii ütles Sinu kohta keele-meess Rein Kull 1997. aastal Wiedemanni keeleau-hinna kätteandmisel.

Eestimaal on olnud vähe nii mitmekülgseid ja töökaid inimesi kui Sina, Eduard Leppik. Oma pedagoogilise, kodu-uurimusliku ja emakeelealase tegevusega oled Sa pälvinud suurima tänu ja lugu-

Foto: Väike-Maarja muuseumi kogust
Noor Eduard Leppik trükimasina taga

pidamise.

Sulle on omistatud Valgetähe teenetemärgi V klas-si orden, Eesti Vabadusvõitlejate medal, haridus-töö eesrindlase rinnamärk.

Oled saanud Eesti Vabariigi presidendi preemia rahvaluule kogumise, kodu- ja kultuuriloolise tegevuse eest; Eesti Rahvuskultuuri Fondi tänukir-ja murdesõnavara kogumise eest; Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi auruha “Töö ja hoolsuse eest seltsi ajaloo kirjutamisel”.

Sa olid meistersportlane matkamises, Eesti Rahva Muuseumi teeneline kor-respondent ja aukor-respondent, Emakeele Seltsi teeneline murde-koguja ja seltsi auliige, F. J. Wiedemanni keele-auhinna laureaat, Väike-Maarja valla aukodanik.

Eriline tänu Sulle Väike-Maarja Muuseumi ja isiklikult minu poolt muuseumikogude eest, sealhulgas ka isiklike, väga väärtuslike raa-matute eest, mis Sa meie muuseumile lahkelt loo-vutasid. Alati abistasid Sa meid oma rikkalike tead-miste ja nõuga, vaatamata sellele kui kiire tööaeg või kui halb Su tervis ka oli. Vapralt võitlesid Sa oma haigustega, kordu-valt õnnestus Sul tänu oma tahtejõule jalgadele tõusta.

Nüüd, kallis Eduard, puhka rahus, milleks Sul eluajal kunagi aega ei

olnud. Kuna Sa leidsid veel oma elu viimastel kümnenditel uue kodu Jumalas, siis arvan, et sobib lugeda Ernst Enno luuletust "Kojuigatsus".

Nüüd õitsvad kodus valged ristikheinad,
Tuul mängib lillelõhnaga -
Mu ümber sala laulvad vaiksed leinad.

Ja sääl, kus tee nii pikk ja tolmune
Viib sinimetsa poole kaugele,
Sääl kasekõne loob kui pilvi teele,
Et kanda kojukutset minu meele.

Ja sala laulvad minu vaiksed leinad,
Et õitsvad kodus valged ristikheinad.

Väike-Maarja valla elanike nimel
Ellu Moisa

Eduard Leppiku seni trükis avaldatud tööd, sulgudes ilmunise aasta ja tiraaž:

1. Gruusia NSV (1968, 10 000)
2. Väike-Maarja (1980, 10 000)
3. Vanu pilapalu Neerutist (1994, 316)
4. Väike-Maarja lood (1995, 2000)
5. Vanaisaga jalutamas (1996, 1000)
6. Väike-Maarja Põllumeeste Selts (1996, 500)
7. Kirjanduslik Neeruti (1996, 200)
8. Assamalla (1996, 310)
9. Mida Kadrina vallas vaadata (1996, 1000)
10. Porkuni (1996, 500)
11. Neeruti mõis (1997, 300)
12. Neeruti maastikukaitseala juht (1997, 1000)
13. 275 aastat üldhariduskooli Väike-Maarjas (1998,1000)
14. Stabat Mater (1998, 400)
15. Kultuurilooline Väike-Maarja (1999,500)
16. Kolm venda I (1999, 500)
17. Jälle vanaisaga jalutamas (2000, 345)
18. Kultuurilooline Kadrina (2000, 600)
19. Kalevipoja hobuse jäljerida (2001, 200)
20. Vanaisa Tootsid (2001, 500)
21. Udriku mõis (2001, 250)
22. Kolm venda II (2002, 400)
23. Linnunimed Lääne-Virumaa toponüümikas (2002, 150)
24. Väike-Maarja Muusikaselts (2002, 150)
25. Valter Veborn koduuriijana (2003, 100)
26. Marta (2004, 100)
27. Lääne-Virumaa kirjanduslikke objekte (2004, 190)
28. Männiku Johanirahva talu kisendav tragöödia (2004, 120)
29. Minu raamat (2004, 500)
30. Mäo. Otri. Sutterid (2004, 150)
31. Kohustuslik kirjandus (2004, 100)
32. Kolm venda I (2. trükk 2004, 200)
33. Kolm venda II (2. trükk 2004, 300)
34. Neeruti valla nekrutiipiirkonna liisunimestik (2005, 100)
35. Moosese talu ajalugu (2005, 100)
36. Osmo haigus (2005, 100)
37. 35 meeliskelu (2005, 100)
38. Kaks armastust (2005, 100)
39. Otto Strandmani genealoogia (2005, 120)
40. Väikese Maarja vandrüd (2005, 100)

41. Mis on kodu inimesele (2005, 100)
42. Lõhnad (2006, 100)
43. Lääne-Virumaa lohukivid (2006, 100)
44. Krimmi eestlastest (2006, 110)

Allikas: www.neerutiselts.ee

Kadrina vallalehe toimetaja Enn Mälgand on Eduard Leppiku 80. juubeliks kirjutanud: “Memuaarideraamatu "Minu raamat" eessõnas paigutab kirjamees, koduloolane ja uurija Eduard Leppik oma elu "keskmise eestlase" standardile, "kes pole tipuks Fortuna mütsil, aga ka mitte tema kingataldadeks". Selles mõneti mõistukõnelises väljendis peegeldub tööka ja edasipüüdliku mehe kredo - anda oma maksimaalne panus kõigi või-mete piiril ning jätta endast maha jälg kui sõltuma-tust ning raskusi trotsivast ajastuinimesest. Võib arvata, et selline elusihd on teostatav vaid vähestel. Eduard Leppiku elu on kulgenud läbi 20. sajandi kõige vapustavamate sündmuste, mis oluliselt on mõjutanud ka tema huvisid ja pürgimusi. Isegi selline fakt, nagu Tartu ülikooli viimane suurtule-kahju tegi korrektiive Leppiku eluplaanidesse, kuna tulekahjus hävis tema kandidaadiväitekirja mus-tand, uut ta enam kirjutama ei hakanud. Väitekirja kaitsmine võinuks teda viia juba teadlaskonna rida-desse, kuhu ta oma eelduste poolest oleks suurepä-raselt sobinud. See tähendanuks võimalikku tõusu soome-ugri keelte ja murrete uurijate esiritta.”

Teed ja rajad

Liili Heinla

(Pühendatud endisele õpetajale Eduard Leppikule)

Teed ja rajad
kitsad ja laiad
sirged ja siledad
konarad ja käänlised
porised ja tolmavad
vaevalised ja valusad
vahel nutuga mindud
või lauluga tuldud
kurbusest karedate
ja lootuses libedad
uskumatult palju
on tallatud neid
sihid silme ees
ja mis parata
vahel ka sihita teid
ülesmäge ja allamäge
taganttuules ja vastutuult
päikeselõõsas ja pimedal ööl
talvises tuisus ja kevade veel
suve küpsemise lõhnades
ja sügise lehevalguse sees
ikka astusid edasi
tera tera kõrvale
sõna sõna sekka
kogudes kalliks koormaks
rahva rikkust ja vara
põlvedelt põlvedele
eestlase keele ja meele
hääbumatut ilu ja elu
mida ajad ei hävita

Foto: Andres Seepõld

Eduardi nimi on raiutud avatud raamatusse

VÄIKE-MAARJA VAL- LA RSK TEATAB:

Harjuta terviseks punktiseis
10.06.2008 seisuga on Ebaveret
külasthanud 395 inimest 2209 korda.

- 1. Inge Siirak (VM lasteae
- 2. Öie Altermann (AS Plokk 118/11)
- 3. Aino Saaremäel (Kiltsi põhikool 114/11)
- 4. Viivi Kahr (Päästekool 82/8)
- 5. Aivar Krikmann (Ebavere Suurtalu 62/6)
- 6. Geidi Kruusmann (VMG 45/4)
- 7. Aimar Türsal (UUSMAA 39/3)
- 8. Toomas Vinkel (VM 31/3)
- 9. Urve Kalda (VM 35/3)
- 10. Heete Ausmeel (VM 33/3)
- 11. Elo Vöhandu (VMG 33/3)
- 12. Bruno Münter (FIE 33/3)
- 13. Taimar Kopti (DICRO 32/3)
- 14. Merje Suits (VM 31/3)
- 15. Konrad Schmidt (Triigi 31/3)
- 16. Ellen Tilk (VM 30/3)
- 17. Maris Kõrgmäe (vallavalitsus 28/2)
- 18. Annika Liivamaa (Õppekeskus 28/2)
- 19. Mait Villo (Evisu Ehitus 27/2)
- 20. Heinrich Kalda (lasteae
- 21. Kaarel Moisa (vallavalitsus 26/2)
- 22. Sandra Bork (VMG 26/2)
- 23. Luule Horeb (VM 25/2)
- 24. Airi Einsalu (Maarjalill 23/2)
- 25. Krista Tealane (Päästekool 22/2)
- 26. Anne-Ly Nilbe (Päästekool 22/2)
- 27. Rita Õiglane (Päästekool 20/2)
- 28. Irina Raadik (Päästekool 20/2)
- 29. Aare Kuusemets (OÜ Killustiku Talu 18/1)
- 30. Silvia Rüntü (QBE 18/1)
- 31. Kai Haus (Päästekool 17/1)
- 32. Ilmar Mere (LJK 17/1)
- 33. Mairi Mägi (VM 17/1)
- 34. Laura Laanemägi (VMG 16/1)
- 35. Liisa Siirak (VMG 16/1)

Tähelepanu ja järgimist väärib Georg Lurichi elukreedo:
"Kui ka mitte alati terves kehas terve vaim ei ela, siis ometi peaks
terve vaim terves kehas asuma."

Põlistame legendaarse Georg Lurichi mälestuse!

Väike-Maarja vallavalitsus algatas korjanduse, et püstitada Georg Lurichi mälestussam-
mas Väike-Maarja keskväljaku piirkonda.

**Georg Lurichi mälestussamba toetussummade kogumiseks avatud Väike-Maarja
Vallavalitsuse arveldusarve number on SEB-pangas 10502017649007.**

- Esimesed annetused laekusid
- X Georgi Kange rammuvõistlusel,
 - 30. aprillil Simuna rahvamajas toimunud peoõhtul,
 - XXI Pandivere päeval

On moodustatud töörühm, mis kogub toetussummasid ja ajab asju. Selles võib kaasa lüüa
igaüks, kes tunneb, et saab ja tahab kaasa aidata. Info telefonil 329 5759 (Ilve Tobreluts).
Annetuste kogumise kõrval on töörühma üks lähemaid ülesandeid korraldada konkurss
mälestussamba kavandi ja täpse asukoha leidmiseks.

Maadlushooaeg lõppes tänumedalite jagamisega

Maadlushooajale pandi ühiselt punkt juba kevadi-
seks traditsiooniks muutunud koosviibimisel, kuhu
lisaks maadluspoistele oli kokkuvõtteid tegema
kutsutud ka huviala toetavad lapsevanemad.
Sümboolsete šokolaadimedalite jagamisega tuletati
meelde kõik hooaja jooksul toimunud turniirid,
millelt auhindu korjati ja nii mõnegi poisi medalite
hulk kasvas märkimisväärselt tornikeseks, mida
kaaslased hindavalt kiiksid.
Lisaks Väike-Maarja poistele käivad trennis ka
Simuna, Käru ja Kiltsi noormehed, kes sel aastal
on kahekümnelt vaba- ja klassikalise maadluse
turniiridel ning sumovõistlustelt kokku toonud 79
medalit.
Treener Lembit Kalter hindab väga lapsevanemate
toetust: „Maadlus on kontaktne spordiala, poisid
võistlevad üks ühele. Lapsevanem peab kõrval
olema ja toetama. Korvpall näiteks on meeskonna
värk. Siin hajub kaotus ära. Aga maadluses – vot,
kaotan, tunnen – puhtalt minu süü. Maadlus teeb

tugevamaks. Kolm-neli lapsevanemat on praegu
fännklubi. Nemad teevad tööd selle nimel, et poiss
ei läheks kaagiks. Isa on eeskuju. Tänapäeval kas-
vatab paljusid lapsi ema üksi. Paljud poisid tulevad
trenni, löövad varba ära – nutavad. Meeste selts-
konnas nad õpivad poisid olema. See annab julguse
edaspidiseks.“
Hooaja viimane kuu pühendatakse jalgpallile.
Lembit räägib, et jalgpallimängu alguses oli ainult
üks ropendamine. Siis andis ta poistele korralduse
endal karistus välja mõelda. Noored otsustasid, et
teevad kätekõverdusi. Ja algul tegidki nad ainult
kätekõverdusi, nüüd saab juba jalgpalli ka mängi-
da.
Maadlus on kahtlemata ka enesekasvatuslik tege-
vus. „Maadluses on oma võlu. Päev või paar enne
ei saa süüa, pead kaalu hoidma, kui ei mahu kaalu,
siis võistled raskemate klassis. Ei söö ikka saia või
kuklit eelmisel õhtul,“ räägib lapsevanem Arli
Liivalaid.

Lembit Kalter selgitab, miks ta viib poisid vara
võistlustele. “Tahan, et poiste psüühika harjuks.
Mida kergem poiss, seda kergem on maadelda. Kui
kaalu tuleb juurde, tekkivad loobumismõtted. Mina
olen poistele rääkinud, et tehke korralikult keska
lõpuni trenni. Saate politsei- ja turvateenistuse
katsed läbida.”
Lisaks sümboolsetele hooaja meeldetuletus-
medalitele jagati karikad ka kolmele paremale
maadlejale, samuti kolmele paremale trennis-
kääjale. Eriauhinnad kuulusid aga ka lapse-
vanemate fännklubile, kes on võistlustele sõidul
transpordiga aidanud ja mati ääres toetanud.
Möödunud sügisest on Lembit Kalter treeninud ka
lasteaiagruppi, sest leidub lapsevanemaid, kes taha-
vad oma lapsi arendada ja nii käiakse võimlemas.

Marju Metsman

Pandivere päeva võistluste tulemusi

Käesurumine

Raul Veia hakkas juba talvel rääkima käesuru-
mispingist, mille ta ise oleks nõus valmis tege-
ma. Kuigi ühed väikesed võistlused said juba
varemgi maha peetud, toimus esimene päriset-
teaste Pandivere päeval. Rahvapoolne kaasa-
löömissoov oli algul väga tagasihoidlik, kuid
lõpuks tuli võistleva kolm naist ja seitse
meest. Kuna võistlejad registreeriti eesnime-
dega, siis tulemused ka selliselt:
naistest 1. Merily, 2. Helve, 3. Moonika;
meestest 1. Silver, 2. Raivo, 3. Raul.

Registreerus 16 osavõtjat. Laskmine toimus
kiiruse peale paarilise märgi pihta. Märk kuk-
kus tabamuse saamisel alla.
Tulemused: 1. Priit Koska, 2. Lauri Orgla, 3.
Gerda Palmits
Õllekasti otsa ronimine
Ala on muutunud juba traditsiooniliseks. Häda
on vaid selles, et vastavat tüüpi õllekaste pole
enam kuskilt saada. Eks näis, kuidas võistlust
tulevikus korraldada.
Osavõtjaid oli kokku 15. Võitis Sass 14 kasti-
ga, 2. kohta jagasid Renno, Dave ja Tõnu 13
kastiga.

Duell-laskmine

Kaarmal avatakse 22. juunil kell 11 ratsa- spordiväljak

MTÜ Kaarma Karikas eestvedamisel sel aastal rajatud
ratsasportiväljak loob eeldused Väike-Maarja ratsa-
spordi traditsiooni taastekkele. Kaarma Karikas on
eesmärgiks võtnud luua noortele võimalus aastaringselt
alaga tegeleda ja populariseerida ratsasporti kui vaimse
ja füüsilise arengu koostööd, arendada hobuteraapia
võimalusi.
Suvine, MTÜga samanimeline võistlussari Kaarma
Karikas koosneb kolmest etapist, millele lisandub hoo-
aja lõpuüritus. Iga etapp kätkeb viit erineva raskusast-
mega võistlust. Viit paremat ratsutajat autasustatakse

rosetiga, kolmele esimesele on rahalised preemiad ja
võitjale antakse üle karikas.

Kaarma Karikas suursponsorid: AS Flexa (Guido
Kuntro ja Lembit Kalter), Loomsete Jäätmete Käitlemi-
se tehas (Peeter Maspanov), Väike-Maarja vald. Eratoe-
tajad: Ann Niinemets, kes andis oma maa tasuta kasuta-
da, Virumaa Veepumbakeskus (Jaan Nummert), AS
Vao Agro (Meelis Robam), AS Antaares (Jaanus Kull).
Korraldustoimkond: Mehis Valk, Jaan Vainult, Külli
Urbas.

Valla meistrivõistlused võitis Simuna

Valla meistrivõistluste eelviimane ala – **ran-
navõrkpall** viidi läbi 6. juunil Väike-Maarja
rahvamaja taga oleval liivaväljakul. Võistle-
vaid naiskondi oli kaks ja meeskondi kuus.
Naistest võitis võistkond „Maamesilane”,
kuhu kuulusid Merilin Tooming, Leie Arula
ja Maili Tannbaum. Teiseks tuli Väike-
Maarja ja Triigi ühisvõistkond. Meeste pare-
musarvestus oli järgmine: Pagaripoisid (Rivo
Täheste, Kunnar Püvi); 3 punkti (Sten
Anslan, Risto Jakobson); Hani (Tarmo Reba-
ne, Ergo Eesmäe).
Kõievedu oli ühe spordiüritusena kavas Pan-
divere päeval. Võistles kolm võistkonda.
Esikohale ja 2008. aasta valla meistriks tuli
Väike-Maarja võistkond, teiseks jäi väga
tasavägisest konkurentsis Triigi võistkond ja
kolmandaks Vao kõievedajad.
Valla meistrivõistlused võitis piirkondade
üldkokkuvõttes Simuna. Allpool on toodud
täpsem tabel. Sealt saab juba igaüks ise järgi-
da valla meistrivõistluste kulgu.

Ants Rikberg

	VÄIKE- MAARJA	VAO	TRIIGI	SIMUNA
KOROONA	3	8	7	8
KABE	9,6	8,1	3,6	10,8
MALE	7,2	4,2	4,8	12
LAUATENNIS	6	7,2	12	4,8
MÄLUMÄNG	10	5	2	7
RALLISPRINT	-	-	6	10
VÕRKPALL	3	2	5	5
LASKMINE	10	4	5	6
KORVPALL	5	2	1	3
LAUAMÄNGUDE MITMEVÕISTLUS	2	5	3	1
SUUSATAMINE	5	2	3	1
RANNAVÕRKPALL	5	1	3	5
KÕIEVEDU	6	1,2	3,6	-
KOKKU	71,8	49,7	59	73,6

VI SIMUNA-LAEKVERE RAHVAJOOKS II SIMUNA-LAEKVERE KÄIMISRETK

8. juunil toimunud kuuendal Simu-
na-Laekvere rahvajooksul osales
102 jooksjat ja teisel Simuna-
Laekvere käimisretkel 15 kepikõndijat. Start
anti Simuna koolimaja juurest, finišeeruti
Laekvere staadionil, distantsi pikkus oli 10
km.

Võistlust peetakse juba 2003. aastast peale,
rekordaeg 32.29 pärineb 2006. aastast ja kuu-
lub Vjatšeslav Košelevile.

Jooksjate esitosisasse mahtus ka kaks meie
valla võistlejat – Madis Sillamaa ja Ants
Einsalu.

1. Mart Andresson, Roela (aeg 32.36)
2. Ago Veilberg, SK West Sport (34.36)

3. Andrus Lein, Vinni (34.58)
4. Meelis Veilberg (SK West Sport (35.37)
5. Riho Ment New Balance (37.21)
6. Anton Basmanov, Viru-Jaagupi (37.52)
7. Erkki Etverk, Rakvere (38.11)
8. Markko Etverk, Vinni (38.57)
9. Madis Sillamaa, Määri (39.35)
10. Mathjas Veeremaa, Tamsalu (40.02)
11. Ants Einsalu, Väike-Maarja (40.20)
12. Alo Ervin, SK Aaspere (40.25)

Korraldajad tänavad võistlejaid ja kõiki
toetajaid!

Spordikalender

JUULI

5. ja 6. juulil Eesti valdade suvemängud Kosel
26. juulil Väike-Maarja VIII triatlon Ebavere Kange
(Äntu paisjärv – Ebavere)

SEPTEMBER

1. septembril rulluisuvõistlus “Suveots 3”
Ebavere radadel jätkub tervisespordiürituste sari “Harjuta terviseks!”

**Väike-Maarja spordihoone on ajavahemikul 1.06-31.08.2008 külasta-
jatele avatud: E-R kell 11.00-20.00,
L kell 10.00-14.00, P suletud**

MTÜ Nelikand kolmeaastane

Kolm aastat tegutsenud Kurtna – Nadalama küla-selts pani märtsikuus punkti ühele ajajärgule. Eel-misel aastal liitusid meie tegemiste ja toimetamis-tega Kärsa ja Võivere külad ning aeg oli küps uue lehekülje keeramiseks. Selle aasta 9. aprillist on külaselts kantud mittetulundüühingute ja sihtasu-tuste registrisse ning kannab nime MTÜ Nelikand. Väga paljud küsivad: miks te seltsile sellise nime panite? mida see sõna tähendab? Vanas eesti kee-les tähendab sõna nelikand ruutu. Ruut omakorda tähendab aga põldu või maapinda. Seega sümboli-seerib ruut meie külainimeste peamist tegevusala – põllumajandust, ruudu neli nurka aga külaseltsiga liitunud nelja – Võivere, Kurtna, Nadalama ja Kär-sa – küla. Nelikanda näeme taevakaardil. Eesti rahvaastro-noomias kandis tähtkuju Pegasuse Ruut nime Neli-

Konkurss külaseltsile sümboolika ja tunnuslause leidmiseks

Nelja küla – Võivere, Kurtna, Nadalama ja Kärsa – ühendav mittetulundusühing NELIKAND kuulutab välja konkursi lipu, logo ja tunnuslause leidmiseks. Konkursi eesmärgiks on luua külaseltsile sümboo-lika, mida saab kasutada trükistel, meenetel, riietel, koduleheküljel ning külaseltsi tutvustavatel üritus-tel.

Konkursi tingimused:

- Tööd esitada A4 formaadis.
- Lipu kavand peab vastama heraldika reeglitele.
- Esitatud töödele tuleb lisada kaaskiri põhiidee lahtiseletamiseks.
- Logo võib sisaldada kuni 3 värvi ja olema aru-saadav ning loetav ka must-valgelt.
- Kavandid võivad olla tehtud digitaalsel kujul või käsitsi paberkandjal. Digitaalselt kujundatud tööd esitada CD - l.
- Konkursi võitnud tööde kasutamis- ja autoriõi-gused jäävad MTÜle Nelikand.

Samuti ootab MTÜ Nelikand ideid, milline võiks olla seltsi tunnuslause. Tunnuslause peaks olema lühike ja lõöv, võimaldama meil ennast lihtsalt iseloomustada, olema lause, millest meid ära tun-

kanda, mõnel pool ka Suur Ruut. Ruudu kujutist kohtame ka Eesti rahvusornamentikas. Tikandeis kasutati silmusnelinurka, rahvakeeles ruudulist nurgakirja, millele on omistatud kaitsvat ja õnne-toovat jõudu. Üldiselt tunti aga silmusnelinurka lõpmatute ideede sümbolina. Loodame, et MTÜ Nelikand püsib kindlalt orbiidil, et ideedest külaelu edendamisel puudus ei tule ja õnnetoov kaitsemärk meile uute projektide elluvii-miseks jõudu annab.

Ene Preem
MTÜ Nelikand juhatuse esimees

PS! Huvilised saavad märgist kui sümbolist lugeda Eesti Rahva Muuseumi koduleheküljelt www.erm.ee/?node=95.

takse ja looma positiivse kuvandi, väljendama meie väärtusi või püüdlusi, viitama meie piirkonna eripärale ja kõlama tabavalt ka tõlgituna mõnesse võõrkeelde.

Logo ja lipu kavandeid ning tunnuslauset hinnatakse eraldi, mis aga ei välista seda, et neid ei võiks koos esitada.

Parimatele preemiad ning ristiisale või ristiemale lisaks teadmine, et külaselts toimetab ja elab oma elu just nende väljamõeldud tabava lause all.

Võistlustööd tuleb esitada 31. augustiks 2008 postiaadressile Ene Preem, Nadalama küla, 46221 Väike – Maarja vald, Lääne – Virumaa. Võistlus-tööle lisada teostaja nimi, kontakttelefon, e-posti ja tavaposti aadress.

Lähemat informatsiooni konkursist saab e – posti aadressil ene.preem@mail.ee ja telefonil 523 9550. Edu!

Ene Preem
MTÜ Nelikand juhatuse esimees

Muutunud on külaliikumise toetamise kord

23. aprilli volikogus vastu võetud uus külaliikumise toetamise kord, mis muudab seni kehtinud külalii-kumise rahastamise põhimõtteid. Oluline on et tegevustoetus sõltub külasse registreeritud inimeste arvust ja eelduseks on 1)külavanema olemasolu (külavanema statuudi järgi elanike poolt valitud ja valla tunnistusega) 2) küla MTÜ olemasolu ning 3) külaelanike kinnitatud küla arengukava olemasolu. Taotluste esitamise tähtaeg on 1 okt. Projektipõhi-selt saavad vallalt raha taotleda nii MTÜd kui selt-singud ja seda saab teha jooksvalt läbi aasta. Raha-line omaosalus peab olema 10% projekti eelarvest.

Fondidesse ja programmidesse esitatavatele projek-tide omafinantseeringu summa katmiseks saab val-lalt taotleda toetust 90% ulatuses omafinantseeringu

Simuna surnuaiale istutatakse taas nelja põlv-konna poolt esivanemate mälestuspuu

30 aastat tagasi istutati Simuna kalmistule nelja elava põlvkonna poolt esimene puu samale surnu-aiale maetud esivanemate mälestuseks. Puid on traditsiooniliselt istutanud need perekonnad, kes Simunat oma kodukalmistuks peavad.

1978. aastast alguse saanud ettevõtmise hinged on olnud proua Ada Ever, kes rõhutab puu istutamisel just Simuna kihelkonna ajaloolist piiri. „Ja neljan-da põlvkonna laps ei või olla sülelaps, vaid ikka puu kastja-asjaline,“ räägib Ada Ever.

Kokku on sel viisil kalmistule istutatud juba 28 puud - ebatsuugad, elupuud, püramiidkuused, kus-juures algul tõi Ada puid oma koduaiast ja tuttava-te juurest. Kahekümne üheksas puu on kuivanud ja 1986. aastal jäi istutamine vahele.

Kolmekümne aasta jooksul on mälestuspuid istuta-nud järgmised perekonnad (aastaarvu järel on põlvkondade nimed): 1978 – Plaks, Pruunsild; 1979 – Vettik; 1980 – Alber; 1981 – Soidla, Kasu; 1982 – Rand (puu on kuivanud); 1983 – Pajula, Ponder; 1984 – Pass; 1985 – Vainola; 1986 puud ei

summast, millele külaselts või seltsing peab lisama 10 % ulatuses rahalise omaosaluse.

Enne määruse jõustumist see on siis 01.05.2008 esitatud taotluste menetlemine lõpetatakse seni kehtinud määruse järgi (VV 24.08.2005 määrus 11 "Külaliikumise toetamise korra kehtestamine"). See puudutab siis hetkel pooleli olevate projektide aru-andlust ja kontrolli.

Liina Tiimus
ettevõtlus-ja arendusnõunik

istutatud; 1987 – Kirsipuu; 1988 – Preem; 1989 – Kull; 1990 – Ojas, Hiietamm; 1991 – Meigas, Danilas; 1992 – Kolk, Ojasoo; 1993 – Raus, Hänninen, Pevkur; 1994 – Roos, Mustasaar, Tepomees; 1995 – Eisenberg, Nõmme; 1996 – Gerz; 1997 – Tedro, Uustalu, Tammemäe; 1998 – Hämarik, Raam; 1999 – Rehokainen, Ojasaar; 2000 – Ojapalu, Kaldavee; 2001 – Veskilt; 2002 – Ojaste; 2003 – Morozov; 2004 – Kaasik; 2005 – Kondimäe, Veelmaa; 2006 – Tampere; 2007 – Prok, Sillamaa. Tänavu istutavad puu Simuna kihelkonna põlisela-nikud pr Malm, kel täitub 92. eluaasta ja järgnevad kolm põlve kannavad perenime Klaasmägi. Ada Everi sõnul elab Simunas praegu veel seitse pere-konda, kes ootavad puu istutamise järjekorda, Laekverest rääkimata. Tänavusel Simuna surnuaiapähal, 23. juunil süüda-takse kõikide nelja põlvkonna poolt istutatud mä-lestuspuude juurde küünlad.

Marju Metsman

Sõprussuhetest Kaarma vallaga Saaremaal

Kui oli 2007. aasta kevad, andsid meie ühistöö-partnerid Kaarma vallast Saaremaalt meile vih-je, tulemaks kokku, et teha tagasivaade 15-aastasele koostööle ja heale sõprussuhtele. Kut-suti vallavolikogu ja –valitsuse liikmeid, amet-nikke ja asutuste juhte. Kogunemiskohaks sai Saaremaa, kuhu suundus meie valla 33-liikmeline rühm koos segarahvatantsurühmaga ning muusikakooli õpilaste ja õpetajaga. Viima-tinimetatud esinesid kahe valla ühiskontserdil Kuressaare Linnateatris 22. septembril. Samal õhtul toimus pidulik lepingute allakirju-tamine. Koostööleppe vormistasid heade kavat-suste protokoll'i näol Saare maakonna Kaarma vald ja Lääne-Viru maakonna Väike-Maarja vald ning Kaarma valla Aste põhikool, Kaarma kool ja Simuna kool. Et koostööd jätkatakse, see on selge. Vallavolikogu ja –valitsuste tasan-dil kohustuti arendama ja tihendama kontakte. Töövaldkondadena said kirja haridusala, noor-sootöö, kultuuritöö, muusika. Koostööd teevad vastavad asutused.

Et kokkulepetel on alati nii eel- kui ka järel-lood, siis lähemalt neistki. 2006. aastal vahetati haridus- ja kultuuritöö delegatsioone.

2007. aasta kevadel muutus tegevus Simuna kooli ja Aste ning Kaarma koolide vahel konk-reetsemaks. 14. ja 15. aprillil võõrustas Simuna koolipere Saaremaa sõpru. Ümarlaua arutusel löid kaasa noorsootöötaja ja lasteaiaõpetaja. Koos läbiti matkarada ning jälgiti laste laulu-võistlust. Täpsustati ühissetevõtmisi, millest viidi ellu ühine laste looduslaager Saaremaal. Vastukäigule Simunasse tullakse sel sügisel.

Kevadisel Simuna ümarlual toodi välja, et väga vajalik on luua sidusus kultuuri- ja hari-dusasutuste vahel. Kui on valmisolek, liiku-maks ühiste tähiste poole, on võimalik ellu viia tegevusi, mis arendavad ning harivad. Vajalik on vaid enne kokku leppida, millistel aegadel ja milliste tegevuste kaudu eesmäärke realiseeritak-se. Ja lepped tehtigi 22. septembril 2007. Ühe võttena on ellu läinud töövarjupäev. See on päev, mis annab võimaluse saada koolitust, töötades oma ametipartneriga tema tööpaigas. 18. ja 19. veebruaril käesoleval aastal sai teoks taoline päev Kaarma vallas. Need, kes osalesid meie poolt, said selle kogemuse kui tunnustuse hea töö eest. Järgmisel aastal on töövarjus saar-

Suits tapab hääletult!

Kodude tuleõnnetused on enamasti põhjustatud inimeste hooletusest. Üleriigilise tulekahjude statistika järgi on kodude tuleohutuse seisuko-halt peamiseks valupunktiks see, et lahtise tule-ga käiakse hooletult ümber, sealhulgas hooletus suitsetamisel. Ligi pooled tulekahjuohvritest on hooletud suitsetajad, kes alkoholihoobe või üle-väsimuse tõttu jäävad sigaret käes magama. Eestis hukkus möödunud aastal tulekahjudes 132 inimest. Nendest 104 inimest eluruumide põlengu-tes ning 57 juhul sai põleng alguse suitsetamisest. Tänavu on eluruumides hooletu suitsetamise taga-järjel hukkunud juba 16 inimest. Lääne-Virumaal puhkes eelmisel aastal hooletu suitsetamise tagajärjel 15 hoonetulekahju ning hukkus kolm inimest. Tänavu on sellel põhjusel hukkunud juba kaks inimest. Ida-Virumaal on olnud hooletu suitsetamise taga-järjed veelgi traagilisemad. Eelmisel aastal puhkes sel põhjusel 74 hoonetulekahju, mille tagajärjel hukkus viis ja vigastada sai kaheksa inimest. Täna-vu on samal põhjusel elu kaotanud juba kolm ning

vigastada saanud samuti kolm inimest. Traagilisi uudiseid järjekordsetest tulesurmadest loeme-kuuleme meediast sagedamini kui ärevaid teateid maailma sõjakolletest. Artiklite pealkirjade: „Hooletu suitsetamine põhjustas vingumürgituse“, „...põhjustas tulekahju“, „...tapab inimesi, „...nõudis järjekordse inimohvri“, „...võttis kahe inimese elu“, „...ja suitsuanduri puudumine tõstavad tulesurmade skoori” jne. Loetelu võiks siinkohal jätkata lõp-matuseni.

Et tuleõnnetusi ja -ohvreid vältida, pole vaja välja mõelda keerulisi meetmeid ega teha suuri kulutusi.

Hoidu eluruumides suitsetamisest ja kustuta koni!

Poleks tarvis tagantjärele tarkust, kui juba suit-supakki avades mõistaks iga inimene, et sigareti puhul on tegemist lahtise tulega. Selleks, et suits teid ei tapaks, on kõige lihtsam soovitus jätta suit-setamine maha. Kui see aga osutub liialt raskeks, siis tuleks hoiduda suitsetamisest eluruumides (eriti magamisasemel), kus suitsetaja võib ohu

seada nii enda kui ka oma pereliikmete ja naabrite-gi elu ning vara. Kui soovime õnnetust ära hoida, on vajalik jälgida, et sigaretilt kukkuv tuhk ei sattuks põlevmaterjali hulka. Pärast suitsetamist tuleb suitsukoni hoolikalt kustutada. See lihtne reegel kehtib ka autos või metsas jalutades, sest maha visatud hõõguvast sigaretist võib väga kergesti alguse saada kulupõ-leng või koguni metsatulekahju. Päästeteenistuse praktikast võib tuua mitmeid kur-bi näiteid ka selle kohta, et hooletult kustutatud suitsukoni on tuhatoosist prügikasti sattudes põh-justanud põlengu ja inimese hukkumise. Sageli saab inimene nähtamatut ja lõhnatut vingugaasi sisse hingates vingumürgituse ning sureb juba enne, kui suurem tulekahju puhkeb ja abi kohale saabub.

Muuda oma kodu tuleohutumaks! Muretse omale ja kingi naabritelegi suitsuandur - väike ja odav seade, mis hoiatab põlengust vara-kult ja valjult. Järgmise aasta 1. juulist peab igas

kodus olema vähemalt üks suitsuandur. Viimaste aastate statistiliste andmete põhjal võib oletada, et selle kuupäeva saabumiseni võib Eestis tulekahjudes elu kaotada veel umbes 150 inimest. Seetõttu ei tasu oma elu ja kodu kaitsmisega viivi-tada. Ida-Eesti Päästkeskuse spetsialistid tulevad appi inimestele, kes vajavad nõuandeid oma kodu tule-ohutumaks muutmisel või abi suitsuanduri paigal-damisel. Spetsialisti koju tellimiseks tuleb vaid helistada päästeala infotelefonil 1524. Projekti „Kodu tuleohutuks!“ raames kestavad tasuta kodu-külastused novembrikuu lõpuni. Inimesed, hoolige oma elust rohkem! On ju tule-surmade ja -kahjude vähendamine meie kõigi ühi-ne eesmärk.

Maido Nõlvak
Ida-Eesti Päästkeskuse koordinatsiooniteenistuse juht

Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi veerg

Selts osales Pandivere päeval oma müügitelgiga ja huvilistele oli avatud ka põllumeeste seltsi infotuba seltsimaja keldris. Annika Michelson näitas ketruskunsti ja maalamba villa. Oli menukas 200 erineva auhinnaga loterii, mille peavõiduks lambanahk. Mart Lepik pakkus Kaarli talu toodangut, perekond Orupõld müüs suvelilletaimi. Põllumeeste Seltsi telgi kõrval aset-ses PAIKi telk, kus maanaised pakkusid erinevaid tooteid rabarberikoogist hernejahukommideni ning propageerisid talus valmistatud jahutoodetest küp-setisi.

Seltsi lähiaja ettevõtmised:

☛ 22. juunil kell 19 seltsi jaanituli Äntus Eralate

Härma talus.

- ☛ 4. juulil kell 19 seltsi suvematk. Kokkusaamine Nõmme bussipeatuses.
- ☛ 18.-19.07.2008 Pillipäevad Väike-Maarjas.
- ☛ 02.-03.08.2008 Suveekskursioon Põlvamaale. Ats Annimäe korraldab.

Väike-Maarja taaskasutus-keskus on avatud igal reedel ja lau-päeval kella 10 - 15 Tamsalu mnt 1 tei-sel korrusel. Info: 526 0283

Palju õnne!

- 18.06 Vilmar Pere
- 24.06 Vello Metson
- 27.06 Liivi Uueni
- 10.07 Reet Rohtmets
- 11.07 Endel Vaimel
- 14.07 Ruth Raidlo
- 17.07 Susanne Esinurm
- 04.08 Ats Annimäe
- 06.08 Kai Tomingas
- 06.08 Marju Metsman

AJALUGU

Killukesi

Varangu mailt

Ene Ruubeli välja otsitud kiilukesed Varangu külakonverentsiks

* Varangul asus “Orto” keemiakombinaadi kriiditsehh, mille peakorpus on umber ehitatud Varangu mõisa vesiveskist. Önnistamine oli 1932. aastal. Önnistajaks pastoriks oli president Pätsi vanem vend. Körtsi talus elanud Ants Kentel, kes tavatsenud end körtsi-härraks kutsida. Ta olnud kõva maadleja, tema vend Jaan jäigi maadlejaks Georg Lurichi juurde. Ants olla kolm korda päevas päris purjus olnud. Kriiditsehhi önnistamise päeval küsinud Kentel Pätsi vennalt: “Mina olen körtsihärra, aga mis saks sina oled?” Pastor: “Mina olen president Pätsi vanem vend.” “Täitsa vunts, viska viis!” oli körtsi-härra öelnud.

VARANGU ja EDUARD VIIRALT

* Varangul on elanud 1909-1918 Eduard Viiralti pere, kus isa Anton Wiiralt oli mõisa-valitseja. Eduard Viiralt, kelle tööde näitus praegu Väike-Maarja muuseumis üleval on, sündis 1898 Peterburi lähedal Gubanitsa kü-las ja suri 1954. aastal Pariisis. Ta õppis Koeru Haridusseltsi koolis ja Koeru erakoolis, edasi Tallinna Kunstikoolis, 1919. aastast alates Tartu Pallases, seejärel Dresdenis. 1925. aastal lõpetas Eduard Viiralt Pallase skulptori ja graafikuna. 1925-1939 elas Pariisis, algul Eesti Kultuur-kapitali stipendiaadina, 1938-1939 Marokos, 1939-1944 Tallinnas, oli sõjakeerises Roots-s ja Lapimaal. 1946. aastast surmani Pariisis. Viiralti Varangu-aegne looming on enamasti hävinenud, alles on “Maastik Varangult”, “Külakool Varangul”, “Autoportree sigareti-ga”, “Talumehed õllelauas”, “Vanaisa Jüri Assur”, vanaema, isa ja talumeeste portree-sid. Korduvalt oli modelliks Edru küla neiu Rosalie Pello. 1923-1925 pärinevad Viiralti fantaasiarikkad raamatuillustratsioonid. Peaosa loomingust on vabagraafikas, sügavtrükitehnikas. Mõned tuntumad teosed: “Kabaree” (1931), “Põrgu” (1932), “Jutlustaja” (1932), “Absindijoojad” (1932), “Neegrite pead” (1933), “Lamav tiiger” (1937), “Kristjan Raua portree” (1939), “Viljandi maastik” (1943), “Virve” (1943) jt.

JUUNI

9. juuni 1898 sündis Kiltis elanud Vabadus-risti kavalier Otto Valter
22. juuni 1908 sündis Väike-Maarjas, Rakve-res ja Kundas töötanud aiandustegelane, pe-dagoog ja fotograaf Aleksander Veevo (srn 1983)
27. juuni 1858 - Mahtra sõja järellainetus jõudis Väike-Maarja kanti

JUULI

2. juuli 1903 sündis Vao vallas aiandustege-lane ja pedagoog Evald Enn Tedre
8. juuli 1908 sündis Vao vallas geneetik Ju-han Reitalu (surn 1993)
9. juuli 1948 sündis Väike-Maarjas helilooja ja dirigent Priit Raik
18. juuli 1953 sündis Väike-Maarjas koolis käinud bioloog ja ajakirjanik Indrek Roht-mets
27. juuli 1963 võeti Väike-Maarjalt ära alevi õigused
28. juuli 1863 sündis Väike-Maarja kandis koolmeistrina töötanud kirjamees Kaarel Krimm
28. juuli 1853 sündis omaaegne Väike-Maarja köster ja seltsielutegelane Johan Kotli (surn 1940)

AUGUST

8. augustil sündis Võsul Kiltis töötanud mo-tosportlane Richard Triik (surn 1974)
10. august 1903 sündis Väike-Maarjas elanud kirjanik Madde Kalda (surn 1984)
11. august 1928 sündis Rakveres, Rakkes ja Piibel elanud ning Kiltis koolis käinud laste-kirjanik Heino Väli (surn 1990)
28. augustil 1883 sündis Määri mõisa omanik Adam Tepp (surn 1966)

Foto: Marju Metsman

Georgi söögituba kehastus Euroopa päeva õhtul gurmeekatusekamabriks. Euroopa päeva õhtule plaanitud Väike-Maarja veiniklubi kokkusaamine, mis algselt oli planeeritud rahvamajja koos Tango-balleti nautimisega, toimus etenduse ärajäämise tõttu Georgi söögitoa katuse all. Piazzolla muusika ja tango oli plaanitud andma sissejuhatuse Argentiina Mendoza piirkonna veinidesse.

Õhtu õigele lainele juhatamiseks andis klubi kokkusaamisi korraldav Aivar Liivalaid väikese meeldetuletuse veini mõistest, klaaside valikust. Argentiina veine oli tutvustama kutsutud Tridensi tootejuht Valdo Matkamäe, kes manas klubilistele pildi Argentiinast, maa kommetest, pakkus huvitavaid fakte.

Seekordne veiniklubi kokkusaamine oli järje-korras seitsmes. Klubi kasvas välja Väike-Maarja gümnaasiumi õpetajate 2006. aasta jõu-lupeost, millele järgnes märtsikuus portveinide mekkimise õhtu, läinud aasta 9. mail olid tee-maks kerged veinid, novembris leidis aset isade-päeva eri - konjakiõhtu, jaanuar viis Hispaanias-

üleriigilist veisekasvatust, kõrgelt hinnatud vei-seliha on Argentiina põllumajandustoodete num-ber üks.

Mendozat on Argentiina veinitudjad pidevalt tutvustatud ja kiitnud, kuid maailmas teatakse pigem sealsete suurtootjate veine. Viimasel ajal on toimumas muutused, mis Argentiina veinindusele uut ilmet annavad, erinevad, kvali-teetveinide tootjad näiteks Itaaliast, Prantsus-maalt või Tšiilist on viimastel aastatel vaikselt alustanud oma uute veinide tootmist Argentiina andidepoolsetes mäeorgudes. Ka seal toodetud esimesed veinid on edukalt müügile jõudnud ning neid iseloomustab üks ühine omadus – hea kvaliteedi kõrval on neil hea hind.

Loomulikult ei puudunud veinidegustat-siooniõhtult ka traditsiooniline teadmiste kont-roll. Seekord pidid õhtulised reastama maailma viis esimest veinitootjat alates suurimast, arva-ma ära, mis loomatõug aretati Argentiinas 1920. aastatel, millisel ametikohal oli Evita Argentiina valitsuses, mis on milonga ja mille toodangus on Argentiina maailmas esimene.

se, märts selle kitsamasse piirkonda Katalooniasse ja seekordne kohtumine Ar-gentiinasse.

Veinipiirkonnas Argentiinas jagunevad ametlike provint-side järgi: Salta, Catamarca, La Rioja, San Juan, Mendoza, Neuquen ja Rio Negro. Argentiina veini-südameks loetakse Mendo-zat, kui kõige edukamat ning pikkade veinivalmistamise kogemustega paika Argen-tiinas. Mendozast, läbi mä-gede, on Tšiili pealinna San-tiagosse viis korda lühem-tee, kui Argentiina pealinna Buenos Airesesse. Üksikud, raskelt läbitavad mägiteed läbi Andide olid 16. sajandil hispaanlastest vallutajate rajaks ookeani äärest Mendozasse, euroopalikud viinapuustikud veinide val-mistamiseks jõudsid sinna just Tšiili kaudu.

Tänapäeval tuntakse Argen-tiina põllumajandust mujal maailmas eelkõige kahel moel: veinindust, täpsemini Mendoza veinindust ning

Veini kõrvale pakkus Georgi köök eelroaks pur-purlõhet salati ja kastmega, pearoaks kevadist sparglit mesise veisefilee ja koriandriga ning desserdiks toorjuustu-mangokooki.

Tuleb tunnistada, et veiniklubi kokkusaamisest jäi igati ettevalmistatud ning oodatud õhtu mul-je, mis pakkudes uusi ning huvitavaid maitseela-musi tekitas huvi uue kokkusaamise vastu.

Tuli ettepanek ka järgmisel korral Argentiina veinide juurde jääda, valida aga mõni teine veini-tootja piirkond. Kui Argentiina laiuskraadile mahub ära kogu maa, mis on justkui kuues man-ner maailmas, kus kõik võotmed on esindatud ja mille 6909 meetrise tipu ka eesti mehed on vallu-tanud, siis miks ei peaks meiegi seda maad tund-ma õppima. Näiteks maitseelamuste kaudu.

Marju Metsman
Argentiinaga tutvuja

Mõningaid sõnaseletusi:

GURMEE – valitud roogade nautija "hõrgutseja" maiasmokk, isik, kes asetab suurt rõhku toidu kva-liteedile. Peent sorti toidu valmistaja ja nautija, gastronoom. Keskajal nimetati *gourmet*'ks veini-maaklerit. Sellest on tulnud sõna edasine areng: *isik*, kes oskab hinnata veine ja tunda nende sobi-vust toitudega, nendevahelise harmoonia rõhutaja. Gurmeerestorani esimene eeldus on rikkalik veini-kelder - suur valik eri aastakäikude klassikalisi veine.

SOMMELIER - veiniadministraator-, veinikelnar. Isik, kes vastutab restoranis veinikeldri korrasole-ku eest, tunneb täielikult vähemalt oma keldri vei-nide iseloomu ja tüüpe, tegeleb veinide sisseostmi-sega soovitab klientidele roogade juurde veine, tunneb täielikult veinide serveerimise kunsti ja hoiab korras veinikaardi. Tiitli annab Rahvusvahe-line Veinikelnarite Liit, ASI - *L' Association des Sommeliers Internationaux*.

DEGUSTEERIMINE

Sensoorne test: toote kvaliteedi hindamine meelte kaudu nägemis-, kuulmis-, haistmis- ja maitsmis-elundite abil. (Kuigi keemiline analüüs võimaldab avastada veini vigu, on see limiteeritud veini kvali-teedi definitsioon.) Veinide puhul on degusteerimi-ne ainuvõimalik lõpliku kvaliteedi kindlakstegemi-se ja hindamise süsteem. Veinikaubanduse lahuta-matu osa, mille põhjal toimub ost ja müük.
* Vertikaalne degusteerimine on ühe ja sama istan-duse eri aastakäikude veinide võrdlemine.
* Horisontaalne degusteerimine on eri istanduste sama aastakäigu veinide võrdlemine.
* Pimedal degusteerimisel on tegemist tundmatut päritolu veinidega. Ülesandeks on võimalikult täpselt määrata sort, regioon, aastakäik, kvaliteet ja hind. See on professionaalse degusteerimise põhi-vorm, veini tõelise väärtuse hindamine.
* Poolpimedal degusteerimise puhul on teada vei-nid kuid ei teata, millises klaasis mingi vein on.
* Lahtisel degusteerimisel on teada nii veinide päritolu kui ka see, millises klaasis mingi vein on.

Vajad katust?
Aga palun – Ruukki meestelt abi saad!

Tuleme ja vaatame Teie katuse üle ning kui vaja – teeme korda!

• teraskatused • vihmaveesüsteemid • plekksepatööd • katuste paigaldus

ruukki express

Tegutse kohe! Parimad paigaldusajad nüüd saadaval – ka järelmaksuga.

Allika 9, 44309 Rakvere, tel/faks: 322 4514
mobiil: 5565 3842, www.ruukkiexpress.ee

Unustatud mõisad

2008

Sel aastal on osalevate mõisate arv 36, Virumaal osalevad mängus Illuka, Maidla, Vasta, Lasila, Kiltsi Muuga mõisakoolid.

Külastuspäevad:
28. juuni, 10., 19. ja 20. juuli, 2. august.
Mõisad avatud 10.00 kuni 18.40.
Külastustasud: pered 40, täiskasvanud 20, õpilased ja pensionärid 15 krooni
Külastusmängu kodulehekül: www.unustatudmoisad.ee

Kiltsi loss on külalistele avatud ka teistel päevadel kui eelpool nimetatud.
E-T 9.00 – 13.00 (üldjuhul giidita)
K-R 9.00 – 19.00 (giid kella 13.00st)
L-P 11.00 – 19.00 (giid)
Piletid: pered (2 täiskasvanut, kooliealised lapsed) 15, täiskasvanud 10 ning õpilased ja pensionärid 5 krooni

Väike-Maarja Õppekeskus

ootab 2008/09 õppeaastal

noormehi ja neide õppima

järgnevatele erialadele:

PÕHIHARIDUSE BAASIL

(õppeajaga 3 aastat)

• MÜÜJA

• PUHASTUSTEENINDUS -

võimalik õppida ka lihtsustatud õppekava alusel

Koolil on korralikud õppeklassid, õpilaskodu, võimla ja söökla.

Võtke kindlasti kaasa: lõputunnistus ja hinneteleht, meditsiiniline tõend, mis lubab vastaval erialal töötada, pass või ID kaart, 4 fotot, tervisekaart, iseloomustus

Dokumentide vastuvõtt alates

01. juuni 2008. a

Pikk tn 1A Väike-Maarja 46202 Lääne-Virumaa

Tel 32 618 92. E-post: vmok@v-maarja.ee

www.v-maarja.ee/vmok

Mais-juunis sündinud

Romeo Annus08.05.2008

Britta Lorvi08.05.2008

Õnnitleme eakamaid sünnipäevalapsi!

ALIIDE KUUSEMÄE	01.07 - 80
LEMBIT SEIMAR	01.07 - 80
VALERIA AHI	03.07 - 82
JULINE KASEPERE	04.07 - 80
ANTJE-BRUNHILDE KAASIK	04.07 - 83
ELINA POOM	05.07 - 83
ÜLO ALBER	07.07 - 70
AGNES GRAFF	09.07 - 70
ROSALIJA KERGE	10.07 - 84
ÕIE-MELAINE PAKSIN	10.07 - 81
IVAN TALBONEN	11.07 - 81
HILDEGARD VÕSUMETS	12.07 - 82
HEINO TAALIKU	12.07 - 80
UNO METS	13.07 - 83
HILDA NAGGEL	13.07 - 83
LEIDA PONDER	15.07 - 85
LUCIE-MELITTA TALVI	16.07 - 94
SUSANNE ESINURM	17.07 - 75
ERNA RAIDMA	17.07 - 88
LEIDA SIRGNETS	18.07 - 84
RICHARD PAU	20.07 - 89
ERICH PÄRS	20.07 - 81
KALJO KAARE	22.07 - 75
MARILIIS LIND	25.07 - 75
VELGITA KOKKUTA	27.07 - 80
ELISAVETA SALMISTE	28.07 - 75
RAIVO PELLO	29.07 - 70
MAIMO ENOJA	30.07 - 75
SELMA KARMING	31.07 - 85

VELLY HALJAS	01.08 - 81
KALJU PAAK	02.08 - 75
KATA LEHISTE	02.08 - 80
ELVO VAMBOLA	03.08 - 70
ERICH NUUT	03.08 - 91
HELDUR-EUGEN SIIM	05.08 - 75
META-MARIE PÕIME	05.08 - 90
ANNA NIRGI	06.08 - 84
ELLEN TREIAL	07.08 - 86
ALVIN KALLIVERE	07.08 - 81
EHA SEIN	08.08 - 75
JUULI TOMBERG	12.08 - 90
LEONIDA REBANE	14.08 - 86
HEINAR LEON	15.08 - 70
ANNA PAKKONEN	15.08 - 83
MICHAIL METELITSA	18.08 - 86
OLGA METELITSA	18.08 - 81
TAMARA RUTTU	19.08 - 70
IRA VÕHMASTE	19.08 - 70
ELLEN KUNTOR	21.08 - 81
LEIDA KASK	21.08 - 80
HELGI MEIDLA	23.08 - 81
EHA JÕGI	23.08 - 80
ARNOLD TEALANE	24.08 - 70
HELGI VILLO	24.08 - 81
MAGDA SAUMETS	25.08 - 85
AGO KANGUR	26.08 - 70
VELIIDA SORGUS	26.08 - 75
LIDIA LEPIKSAAR	28.08 - 75
MARIE PIIRSLU	28.08 - 83
ENDEL VEEDLER	29.08 - 81

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja Vallavalitsus

ARSTIDE PUHKUSED 2008. a

PEREARSTID

Dr T. Vilimaa (asendab M. Lepiksoo) 07.07–18.07, 04.08-13.08

Dr M. Lepiksoo (asendab T. Vilimaa) 16.06–01.07, 21.07–01.08, 18.08–28.08

Asendusarstilt saab abi ainult erakorraliste haigestumiste puhul. Asendusarst ei väljasta korduvretsepte, tõendeid, õiendeid.

RETSEPTID, TÕENDID, ÕIENDID, SAATEKIRJAD jne TULEB VÕTTA OMA PEREARSTILT.

Dr T. Liivalaid19.06 – 25.06, 04.08 – 27.08

Asendab Rakke perearst Peeter Bakhoff - vastuvõtt Rakkes. Töötab pereõde.

NAISTEARST

Dr L. Mitt28.07 – 17.08

HAMBAARSTID

Dr R. Laanemägi07.07 – 03.08

Dr K. Sepping07.07 – 21.08

A&K CARITAS

Dr P. Lepiksoo16.06 – 15.07

Dr K. Haugas14.07 – 10.08

Dr E. G. Kobrin14.07 – 10.08

REISIJATE VEDU

15- ja 50-kohaliste bussidega

Kontakt: 323 5392, 534 54499

ANDA RENDILE

7,4 ha PÕLLU-MAJANDUSMAAD

Väike-Maarja vallas Kaarma külas.

Info tel 55933403 või 56625562

Müügil

Väike-Maarja gümnaasiumi

135. aastapäeva piletid.

11. oktoobril 2008 toimuva kooli sünnipäeva pääsmed on müügil Väike-Maarja gümnaasiumi kantseleis, kaupluses Maarjalill ja Väike-Maarja muuseumis.

10. oktoobrini on pileti hinnaks 100 krooni, aastapäeva päeval 135 krooni. Pileti võib osta ka ülekan-dega Väike-Maarja Gümnaasiumi Vilistlaskogu arveldusarvele 10502017067003 (SEB), märkides selgitusse nime ja lõpetamise aasta. Info kooli kantseleist: 327 0910

Vaata VMG vilistlaste Interneti-lehekülge: www.vilistlased.ee/vm

Koguduste teated

Väike-Maarja kirikus toimuvad jumalateenistused pühapäeviti algusega kell 12.

EELK Väike-Maarja koguduse aadress: Tamme 3, 46202 Väike-Maarja. Koguduse vaimulik on Ahto Mäe. Telefon 511 7552, e-post: vaike-maarja@eelk.ee

“Teeliste kiriku” raames on kirik avatud 31. augustini laupäeviti kell 12- 17 ja pühapäeviti kell 11- 14.

On alanud registreerumine suvisele leerikursusele.

Ristimis- ja/või leerisoovist palume teada anda 5. juuliks 2008 tel 511 7552.

17. juulil kell 20.00 kontsert “Suvised duetid”, laulavad Nele-Liis Vaiksoo ja Jassi Zahharov.

20. juulil kell 12.00 surnuaiapäha kirikuaias, järgneb armulauateenistus kirikus ja Virumaa kammerorkestri kontsert, dirigent Toivo Peäske.

29. juulil kell 19.00 näituse “Kõster Johan Kotli 155” avamine, laulab Kadrina kirikukoor.

5. augustil kell 11.45-12.30 Tallinna XXII rahvusvahelise orelifestivali reisipeatas Väike-Maarja kirikus, musitseerib Ines Maidre.

6. augustil kell 19.00 kontsert “Sügav kummardus õpetajale”, laulab Koit Toome.

17. augustil kell 12.00 kuldleeripüha (osa võtta soovivatel 1958. a leerilastel palume endast eelnevalt teada anda tel 511 7552).

Avispea kirikus jumalateenistused igal püha-päeval kell 10.30

Koguduse vaimulik on Eerek Preisfreund.

Telefon 323 5450.

Koguduse blogi Internetis: avispea.blogspot.com

AVISPEA KOGUDUSE 84. AASTAPÄEV 29.juunil kell 10.30

Päevakava: Avispea koguduse aastapäe-va Jumalateenistus, ühine kohvilaud

endiste Avispea kiriku noorte kokkusamine, koos filmide ja fotode vaatamine.

Tere tulemast kõigile!

AVISPEA KIRIK kutsub TASUTA ÕPPIMA INGLISE KEELT kolmapäeviti kella 10.00-19.00 vahel (huvilistele sobival ajal). Õpetaja on kanadaestlane Erika Kivik

Võimalus registreeruda tel 519 76256

Simuna koguduses jumalateenistused pühapäeviti kell 14

EELK Simuna Siimona ja Juuda koguduse aadress: Allika 3, 46401 Simuna, Väike-Maarja vald, Lääne-Virumaa.

Telefon 323 7296.

Koguduse Interneti-ajakiri St.Simonis: <http://simuna.wordpress.com>

Koguduse hooldajaõpetaja on Tauno Toompuu. Telefon 529 0651, e-post: tauno.toompuu@eelk.ee

22. juunil kell 14.00 6. nelipühajärgse pühapäeva jumalateenistus, teenib Ahti Udam

E, 23. juunil kell 11.00 surnuaiapäha Simuna kalmistul

P, 29. juunil kell 14.00 peeterpaulipäeva jumalateenistus

P, 6. juulil kell 14.00 Kristuse kirgastamispüha jumalateenistus

P, 13. juulil kell 14.00 9. nelipühajärgse pühapäeva jumalateenistus; teenib Ahti Udam.

P, 20. juulil kell 14.00 10. nelipühajärgse pühapäeva jumalateenistus

P, 27. juulil kell 14.00 11. nelipühajärgse pühapäeva jumalateenistus

Simuna kirik on alates juunikuust avatud kolmapäeviti, laupäeviti ja pühapäeviti kell 12.00-15.00.

Kuldleeripüha toimub pühapäeval, 3. augustil kell 14.00. Oodatud kõik 1958. aastal leiris käinud.

Info tel 529 0651.

“Teeliste kiriku” raames on kirik avatud kolmapäeviti kell 12-15, laupäeviti kell 11-15 ja pühapäeviti kell 11-15.

Vao tornlinnus-

muuseum

on külastajatele avatud

2. maist 31. augustini kol-mapäevast pühapäevani

kell 11-18

Piletid:

täiskasvanud 15 krooni,

õpilased 5 krooni

Info tel 326 1625

†

Raissa Möldre24.10.1933 - 29.05.2008

Malle Kruusmets07.12.1950 - 26.05.2008

Endel Sahkur12.01.1939 - 01.06.2008

Rein Dengo01.06.1945 - 01.06.2008

Laine Vaarik15.04.1924 - 08.06.2008

Raimond Vauman26.02.1925 - 06.06.2008

Lidia Likemets01.05.1927 - 07.06.2008

Hele-Mall Kütt01.11.1948 - 14.06.2008

Hellen Laumets11.01.1922 - 14.06.2008

REISIJATE VEDU

väikebussiga 6+1 kohta, millele on võima-lus lisada järelkäru (1,5×3 m). Järelkäru rent.

Kontakt: 569 16767